

ZPRÁVA

O SLOVENSKOM EVANJ. A. V. VYŠŠOM GYMNASIUME

VELKO-REVÚCKOM

A S NÍM DOČASNE SPOJENOM

SEMENISKU UČITEĽSKOM

NA ROK ŠKOLŠKÝ 1868.

S o s t a v i l

AUGUST HORISLAV ŠKULTETY.

na t. č. Spravea.

Obsah: I. Nové pokroky. III. Výkaz obeti. III. Ďalšie potreby. IV. Náukový plán. A. Na Gymnasiume. B. Na Semenisku. V. Predmety ku písomným prácam. VI. Mimoriadne predmety. VII. Vedecké a umelecké prostriedky. VIII. Sbor učebársky. IX. Soznam žiakov. X. Alumnia. XI. Didactrum a Štipendia. XII. Pamäti. XIII. Oznam.

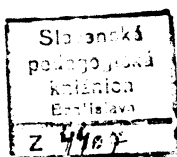
13

V ROŽNAVE,

TISKOM MICHALA KOVÁCS. MDCCCLXIX.

Sv. Ap. Pavel I. Kor XIV. 6—12, 18.

Bratři, přišel bych k vám jazyky cizími mluvěj, což vám prospějí? Však i bezdušné věci, vydávající zvuk, jako píšťalka neb harfa kdyby rozdílného zvuku nevydávaly, kterakby vědino bylo, co se píška a neb na harfě hrá? Těž i trúba, vydalaliby nejjitý hlas, kdož se strojiti bude k boji? Tak i vy, nevidalilibyste jazykem srozumiteluych slov, kterak bude rozumíno, co se mluví? budete jen u vítr mluvíti. Tak mnoho, jakž vidíme, rozdílu hlasú jest na světě, a nic není bez hlasu. Protož nebudulit znáti hlasu, budu tomu, kterýž mluví, cizozemec; a ten, kdož mluví, bude mi cizozemec. Tak i vy, poněvadž ste horliví milovníci duchovných věcí toho hledejte, aby ste se k vzdělání církve rozhojnili. V zboru rádějibych chtěl pět slov srozumitelně promluvíti, nežli deset tisícú slov jazykem neznámým

I.

Nové pokroky.

▼ minuloročnej zpráve našej na str. 11 spomenúli sme, že žiaci z tunajšieho gymnasia už teraz odchádzajú za pomocných, áno i za riadnych Učiteľov, a okolnosť táto že ukazuje veľkú potrebu toho, aby pri gymnásiume našom sriadené bolo, keď aj nie osobitné, teda aspon s ním spojené semenisko učiteľské, žeby tým činom mladíci, čo sa na učiteľský stav strojia, dostali k tomu potrebný návod.

Na okolnosť túto už skorej bol zrenie svoje obrátil Patronátsky Convent, a zo zasadnutia svojho dňa 4 Febr. 1868. vymenoval zvláštno poverenie, ktoré by záležitosť túto všestranne uvážilo a odôvodnené náhlady svoje najbližšiemu zasadnutiu spravujúceho Výboru predložilo.

Náhlady poverenia jednomyslné za svoje prijal i Výbor gymnasiálny a na predlohu tohoto Conventu patronátsky dňa 22 Júnia 1868. Podľa 9-ho p. zápisnice tohože Conventu patronátskeho v uzavretie prišiel nasledujúci.

Ústroj

Semeniska učiteľského, dočasne s Veľko-Revúckym ev. a. v. Gymnásiumom spojeného.

1.) Aby tým mladíkom, ktorí časom ako učítelia v cirkvách ev. slovenských účinkovať chcjú, príležitosť poskytnutá bola, pripraví sa k nastávajúcej povolaniu svojmu prostriedkom vyučovacej reči slovenskej. patronát Veľko-Revúckeho ev. slov. Gymnasia, chtiac i z tohoto ohľadu drahej cirkvi ev. dobrú službu preukázať, ustanovil ustrojenie Semeniska učiteľského, dočasne s Veľko-Revúckym Gymnásiumom spojeného.

2.) Sprava nad Semeniskom sveruje sa dočasne na spraveu gymnasiálneho, tak, že z ohľadu spravy, kázne školskej, platu od učenia, jako aj z ohľadu dobrodení či alumnických či jinych seminaristovia zároveň považovaní budú s gymnasiastami, matrika ale, klassifikacie a testimonia majú byť osobitné.

3.) Beh v Semenisku trvá tri roky.

4.) Za učencov o Semeniska prijímajú sa, ktorí štyri triedy nižšieho gymnasia s prospechom odbavili.

5.) Seminaristovia poslúchať budú so žiakmi gymnasiálnymi v V. VI. a VII. triede náboženstvo, slovenskú, maďarskú, nemeckú reč, počto a merovedu, prírodopis; miesto latinskej a gréckej reči ale budú sa osobitne v 10 hodinách týdenne učiť a cvičiť v známostiach a umeniach, pre jich budúce povolanie obzvláštné potrebných, a krom toho v treťoročnom behu, miesto troch hodín mathesi, cvičiť sa budú v elementárnych školách praktične.

6.) Za učenie vo speve a v hudbe ustanovuje sa plat 15 zl. r. č. Celkovoité alebo čiastočné odpustenie platu tohoto chudobným sveruje sa na Výbor gymnasiálhy.

7.) Seminaristovia po odbavenom treťoročnom behu složia v prítomnosti povereníctva districtuálneho zkušku, a ktorí za súcieh uznání budú k učiteľskému úradu, dostanú vysvedčenie na spôsob matúrnych svedectví pri gymnasiastoch, — a mená takých čakateľov učiteľských vyhlásené budú verejne po distriktoch, aby cirkve v čas potreby znaly, kde hľadať učiteľov.

Z tohože Conventu patronátskeho upravené sú hneď i dva prípisy jeden ku vznešenej cirkvi ev. a. v. Veľko-Revúckej: aby vo svojich elementárnych školách seminaristom cvičenie dovolil ráciť; druhý pred sl. a vel. Seniorát Gemerský, ku ktorému pripojený bol ústroj semeniska, pri vyslovení predne tej nádeje, že uprinná snažnosť patronátu, ktorou citlivej potrebe cirkvi ev. slovenských má byť odpomoženo, i u sl. a vel. Seniorátu úprimne uznaná a schválená bude; potom tej úctivej prosby, aby sl. a vel. Seniorát, jako vždy dosiaľ, tak i v tejto vážnej a mnohovýznamnej záležitosti mocným príanluvcom a zástupcom našim byť ráciť u sl. a döst. Distriktu potisského, žeby i od neho toto podujatie schválenia a potvrdenia doslo.

Na prvý prípís odpovedala vzn. cirkve Veľko-Revúcka uzavretím svojho conventu: že nový tento ústav s radosťou do lona svojho prijíma a svoje elementárne školy seminaristom cieľom praksi vo vyučovaní vďačne otvára.

Nie tak priaznive bol prijatý druhý prípís na seniorálnom, dňa 23-ho Júlia 1868 v Rožnave držanom Convente, kde po dlhšom rokovaní, dľa punktu 5-ho Zápisnice vysloveno je, že: „Konvent seniorálni nechtia byť uprávneným k vynesení rozhodného uzavření, z částky pro důležitou věc, z částky z té příčiny, že dotčený plán, co do přijímání žáků s uzavřením distriktu *) v podstatném odporu stojí: vysílí povereníctvo, aby podrobne na místě samém náležitě zkaúšee jak místní okolnosti, tak i dotčený plán, domněni své seniorálnimu Konventu předstíder.“

Medzi rokovaním daly sa — bohužiaľ! slyšať i hlasy, upodozrievajúce nas znovu zo separatistických tendencií a kto zná z akých nebezpečných zámerov!

Patronát gymnásia lutoval srdečne, že jeho úprinná snaha pri tomto seniorálnom Convente nedošla uznania; preto ale nechcel dobrému úmyslu dať padnúť, a že vec bola už verejne vyhlásená i značnejší počť učencov sa už bol prihlásil, ostal pri tom: s počiatkom tohoto školského roku otvoril prvý beh v Semenisku, hotový z toho pred kýmkoľvek vývod dať.— Ale od sl. a vel. Senioratu vyslané povereníctvo doteraz ešte nevybavilo svoju úlohu.

K dorozumeniu, na ktorom pre pokoj a rozkvet cirkve všetkým nám rovnako záležať má, s laskavým poshovením — o týchto predložžitých veciach ešte niekoľko slov.

*) Dľa tohoto do Semeniska Nireďházskeho prijímajú sa len tí, ktorí VI. tr. odbavili. — V Šoprone a vo Vyšných Strelcoch ale pripúšťajú sa už po IV.

Nebolo to tak snádnou do života uviesť a behom niekoľko rokov tak ďaleko priviesť gymnasium toto. Tu podvoliť sa bolo chudobe našej evanjelickej k novým, značným obetiam. — Obete tieto mohli neťažiť nás, — keby sa slušným a spravodlivým žiadostiam evanjelických Slovákov na dosť početných starších gymnáziách, ku ktorým i oni nie menšie dedičné právo majú, nežli ostatní spoluveriaci, oslavujúci Boha v maďarskom a nemeckom jazyku, — z národného ohľadu bolo vyhovel, o čo sa po rozličných Konventoch toľkoráz domáhali.

A hľa! tie isté príčiny vedly aj spoluveriacich v okolí preddunajskom, že s napnutím všetkých síl pričínili sa k založeniu nového gymnásia v Turč. Sv. Martine.

Tak podobne nebolo by sa starať o semenisko učiteľské nám, — majúcim krem toho dosť starosti ešte i s gymnasiumom, keby — bohužiaľ! — nebolo na prázdno odznelo múdre slovo Jozefa Pálfyho, spravcu učiteľského semeniska v Šoprone, ktorý uvažujúc, akoby sa budúci učitelia školy ku svojmu povolaniu najprimeranejšie mali pripravovať, jako znalec a muž nestranný vystúpil — dakol'ko rokov tomu — pred verejnosť evanjelickú s tou — i paedagogicky i evanjelicky jedine pravou náradou: aby sa naše evanjelické semeniská v Uhorsku podľa národností: maďarskej, nemeckej, slovenskej usporiadaly.

Semeniská naše ostály in statu quo.

Kto teda mohol by nám pokladať za zlé, že s doterajšou nedostatčnou prípravou budúcich slovenských učiteľov na semeniskách s náukosdelnou rečou či maďarskou či nemeckou uspokojí sa nemôžeme? A kto pohani nás za to, že nedostatku tomuto — dfa skrovných síl — nateraz aspon len čiastočne vynasnažujeme sa odpomôcť?

Že vyučovanie a vzdelávanie mládeže najlepšie darí sa prostriedkom materinskej najsrozumiteľnejšej reči, o tom z našej strany — v súhlase so všetkými svetochrýmnymi paedagogmi — dosť už bolo i hovoreno i písano.

Na proti tomu ale, aká trápna, máloprospešná a nevďačná je práca: žiakov prostriedkom nesrozumiteľnej reči vyučovať, pre lepšie objasnenie vecí nechajme v tom hovoriť a súdiť tých, ktorí v ohľade tomto mnohoročnú zručnosť majú.

Sbor učbársky Štavnického ev. Lyceum v osobitnom spise*) uverejnil svoje dobrozdanie strany náukového planu, od vys. uh. kr. Ministerium osvety vydaného, dľa ktorého by sa gymnásia a lycea ustrojili mali. — Z tohoto spisu, zdá sa nám k veci, uviesť daktoré miesta.

Na str. 37 a nasledujúcich: „Väťšia čiastka žiactva nášho po odbavení dedinských škôl — ako známo — nepripravená prichádza do I-vej triedy. — S maďarskými chlapcami, keď sú pilní, ide ľahšie, ale tým ťažšie

*) Pod názvom: A selmeczi bányakerületi evang. lyceum tanári karának véleményadása a magy. kr. kormányinak gymnasiumokat s lyceumokat szervező tanterv ügyében. Közzé teszi Breznyik János a font nevezett lyceum igazgatótanára. Ára 40 kr. A tiszta jávedelem a lyc. muzeum javára leszon fordítandó. Pest 1869. Nyomatta Hornyánszky és Träger.

s takými Slovákmi, ktorí maďarsky alebo nič, alebo veľmi málo znajú. Tito dve nové reči, maďarskú a nemeckú prinútení súc odrazu učí sa a krom toho i s ostatnými náukami — maďarsky a nemecky — sa trúdiť, že to ďaleko priviesť nemôžu, každý vie, kto stav takej školy pozná, kde viacetriedoví učenci v troch rečiach sa vyučujú, kde každý prednet, aby ho každý žiak rozumel, v troch rečiach vysvetľovať treba.

Takýto nepripravený chlapec v prvej triede **latinskú mluvnicu** dostane do ruky, ktorá je **maďarsky** písaná, práve tak **maďarskú mluvnicu** a iné náuky, vyučovacou rečou súc maďarská. Maďarskú reč jak málo jich rozumie dokonále! najviac ak cudzí, ktorým je snáď materčinou — a z **maďarsky písanej latinskej mluvnice majú sa učíť latinu**; podobu i zásobu reči, mluvnické pravidlá, latinu do maďarčiny a túto zase do latiny prekladať, čo samo sebou rozumie sa, len tak je možné, keď i latinské i maďarské skorej pre Slovákov na slovenské, pre Nemcov na nemecké sa preloží. Kolká ztrata času! — Maďarskú reč navela konečne dajako sa naučia, ničो i z latiny, ač z tejto me nej hodín obracia sa na ňu, a maďarskú reč aj pri jiných predmetoch sa učia; ale čo pri rozboroch mluvnických — ohľadom na to, aby sa rozum vyvínoval a pravé pochopovanie cvičilo — je hlavné a najpotrebnejšie, rozumenie, jasné pochopenie čiastok reči a mluvnických tvarov, priveskov, skloňovaní a časovaní rodov, časov a spôsobov, vetoslovie, a konečne **všetkého tohoto vedomé upotrebenie**, či v latinskej, či v inej reči, darmo budeš pri takýchto hľadať. Vbiť, len vbijú sa jim pensa, aj pravidlá; ale týmto spôsobom len pamät ob ťažuje sa veľkou hromadou, keď medzitým rozum, **pochopenie, rozsudok**, ktorým náležalo by pri rozberaní mluvnických pochopov vyvínovať sa najinak, **ostanú nevyvinuté**. Čím ďalej, vyššie idú žiaci, táto nesbellost v mluvnici kladie jim vždy väčšie a väčšie prekážky do cesty, čím ľahšie sú diela daktorého spisovateľa, s nimiž sa zaoberajú, zvlášte jestliže si v nižších triedach ani dostatočnú zásobu slov nezaopatřili; a jich chuť miesto toho žeby riasla, penevác vec nerozumejú a pre nedostatok predznámostí ani rozumieť nemôžu, zo dňa na deň umenšuje sa, a učbár konečne vidí, že **pri všetkej snahe svojej — hrach metal na stenu**. Práve takto sa má vec i pri počto a merovede. — I tu pri mnohých nie posledňou príčinou je, že nerozumejú náležite náukosdelnú reč. — Nie div, že vo vyšších triedach obyčajne tak mnohí zaostávajú práve v tom, čo je medzi gymnasiálnymi učebnými prednetmi najhlavnejšie, smerodajné, t. j. v **rečach a mathesi**.

Predovšetkým za potrebné držíme, aby o prípravu tých, ktorí do gymnasium majú byť prijatí, väčšia starost a pozornosť sa obrátila, než sa to doteraz vo vlasti našej z väčšej čiastky stávalo, najmä v takých krajoch, kde náukosdelná reč v gymnasiume nie je spolu i materinskou rečou učencov. Toto návrh vlády, ako vidíme, nevzal do ohľadu. — Ústroj prvej triedy ukazuje, že navrhovateľ pred očima mal len chlapcov rodom Maďarov. Možno, na takých miestach, jako Kecskemét, Szeged, Baja, kde každý učence rozumie a hovorí maďarskú reč, spôsobilý učbár aspon schopnejších a pilnejších pri na toľko, koľko sa v tejto triede vyhľadáva, najmä jestli aj inú prípravu

donesú, nielen známosť maďarskej reči, lebo **len hovorí maďarsky**, nie je ešte dosť ku zdarilému pokroku.

Ale čo sa má stať na takých miestach, kde ako tu v Štiavnicí, Nitre, Bystrici, Košiciach, Levoči väčšia čiastka tých, ktorí do prvej triedy prichádzajú, nevie maďarsky, aspon nie dobre, mnohí temer ani slovo? Z akých **učebných kníh** budú sa títo učiť **maďarskú, latinskú reč** a tak aj ostatné nauky? Z maďarských? Toto ohľadom na maďarov je dobre, ale z ohľadu Slovákov a Nemcov? Hmotu reči a konečne aj pravidlá si len vbijú do hlavy, ale rozumenie, pochopenie a vývin rozsudku kde ostanú? — Zo slovenskej alebo nemeckej? Toto prospešné bolo by z ohľadu slovenských a nemeckých žiakov, ale nie ohľadom maďarských. — Či je potom možno pri takýchto rečovných ťažkostiach rovnomerný pokrok a žiadaný zdar očakávať? My následkom viacročnej zkušnosti to veríme: **nie!**

Akoby sa dalo veci pomôcť.

Naším domnením tu len dva spôsoby sú: alebo

1.) Kde sú učenci miešanej národnosti, tých podľa národnosti bolo by treba roztriediť aspon len v nižších triedach a **rovnobežné** (paralelné) **triedy postaviť**. Na pr. v jednom oddelení učili by sa rodení maďari, alebo takí, ktorí maďarsky dobre znajú, ktorým teda učenie sa maďarskej a latinskej reči z maďarskej mluvnice, a tak aj ostatných predmetov učenie prostriedkom maďarskej reči nerobilo by žiadnych ťažkostí; v druhom oddelení boli by Slováci (inde snáď Nemci alebo dľa krajových potrieb inej národnosti.) Títo by sa maďarskú a latinskú mluvnicu z mluvnice v slovenskej (alebo nemeckej, slovom od nich **rozumenej**) reči písanej mali učiť, samo sebou rozumie sa, aj význam pochopov mluvnických predovšetkým rozberaním jích materinskej reči osvojoval si dôvodnc. To isté malo by sa stať aj s inými predmetmi, pri ktorých nie tak pamäť, ako rozsudok sa vyhľadáva, na pr. pri mathesi a matematických dôkazoch. Názorné predmety, na pr. prírodopis, zemepis môžu sa skorej aj v takej reči prednášať, ktorú žiak dokonale nerozumie. Medzitým v maďarskej reči v nižších 2—3 triedach bolo by učencov tak ďaleko priviesť, aby nauky vo 4-tej alebo aspon vo vyšších s ostatnými spolu v maďarskej reči učiť sa mohli. — Pri tomto spôsobe základne naučili by sa svoju materinskú reč, ale s väčším prospechom, lebo zrozumiteľnejšie, naučili by sa aj latinskú a maďarskú, nemajúc sa nič učiť, čomu by nerozumeli, keď pri terajšom spôsobe aj pilnejší zväčša jako papúškovia učia sa nazpamät úlohy bez toho, žeby v tom, čo sa učia, lebo mu náležite nerozumejú, čistý pochop mali. — Akby sa tento spôsob nevidel:

2.) Nech sa skorej naučia náležite náukosdelnú reč (t. j. maďarskú) a nech sa nepripustia dotedy k učeniu sa latinskej reči, kým maďarskú reč nebudú mať v moci, a s mluvnickými pochopmi, formami, prívieskami atď. ako treba nebudú oboznámení, a t. d.“

Výpisky tieto, áno i celé dielce odporúčame bedlivej úvahe jak vôbec právomocnostiam naším evanjelickým, tak menovite rodičom slovenským; — aby majúc synkov svojich na gymnasium poslať, pomysleli si: či jich chcujú dať mučiť alebo učiť?

So spôsobom pod p. 2. ktorý sbor učbárov štiavnických k usnadneniu výučby narádza, — my zo zásady nesúhlasíme; lebo s rozumom našim evanjelickým nemôžeme srovnáť: prečo by vo vlasti našej len jedna reč mala mať tú prednosť, byť náukosdelnou rečou na vyšších vzdelávacích ústavoch? A veď hľa! aj krajinský XLIV. zák. čl. z r. 1868. v záležitosti rovnoprávnosti národností, v smysle §. 26. dáva právo: ktorejkoľvek národnosti jednotlivcovi práve tak, ako obciam, cirkvám vlastnými silami alebo cestou spolčenia nižšie, strednie a vyššie školy postavil a reč v nich ustanovil. — Komu k vôli že je teda privedený tento druhý spôsob? iba ak tým, ktorí by nedbali, aby nemaďari v Uhorsku i na ďalej len k duchovnému helotstvu odsúdení boli! — Či on má slúžiť za príklad a dôkaz ako snadno je do protimluvy padnúť, keď tomu, čo sa v prvom punkte narádzalo, hneď v druhom cele protipostavené sa uvádza.

Prvý ale narádzaný spôsob, vychodiaci z nášho stanoviska, pozdravujeme s radosťou, jako taký krok, ktorý — bohdá! — kliesniť bude cestu lepšiemu dorozumeniu v záležitosti gymnasiálnej výučby. Ovšem ale, — dľa nášho presvedčenia — miesto toho že sa narádza postavenie paralelných tried, prímernejšie bolo by bývalo vysloviť zrovná: aby gymnasia naše (a tým viac semeniská učiteľské) ustrojene boly dľa národností, a to nielen po 2-3 triedu, ale až do hora.

Lebo nad tú kresťansko — ľudskú zásadu: že všestranná vzdelanosť a s tou spojené obecné blaho i vo vlasti našej tým viac rozvíjať sa bude, čím voľnejšie budú sa jej rozličné národy i na poli školstva národne pohybovať, — pravdivejšiu nevystaví nikto!

II.

V ý k a z

Obeti na ev. slov. gymnasium vo V.-Revúci tým poriadkom, ako od Juoia 1868 do konca Mája 1869 došly.

1. Základiny:

		zl.	kr.
Pl. t. pán	Ján Kváčala, na 100 zl. zákl. 3 a 4 rátu po 25 zl.	50	—
„ „	Ján D. Makovický, v Lípt. Sv. Mikuláši, ku složeným r. 186 $\frac{1}{2}$ 25 zl. druhých	25	—
„ „	Michal Dallen, farár v Roštáru	100	—
„ „	Sámuel Mikler, farár vo V.-Károli	100	—
„ „	Sámuel Hendl starší, mešťan v. N.-Lupči	50	—
„ „	Adam Kardoš, z Kardošviesky.	50	—
„ „	Ján Botto na 200 zl. zákl. štvrtých	50	—
Súčet		425	—

	zl.	kr.
Strana prenesená	425	—
Z poručenia bl. p. Michala Vágnera, v Trenčíne, vyvazovací úpis	500	—
Pl. t. pán Vladymír Karol Kuzmány na 200 zl. zákl. druhých	50	—
Vznešená cirkev Horňo-Lehotská	100	—
„ „ Brezovská	100	—
Pl. t. pán Ján Pepich vo zpráve na r. 186 $\frac{1}{2}$ oznám. zákl. 150 zl. doplnil na 200 zl.	50	—
Zo zbierky kroz vysokouč. p. Jána Kordoša súkromne vo Viedni zavedenej: Jeho Svetloš Prince Vasa 50 zl. pl. t. p. Pavel Kuzmány, spravca priem. banky v Prahe 50 zl., p. Peter Býlka, majiteľ vychovávacieho ústavu, 50 pl.	150	—
Súčet	1375	—

2. Ročité stále príspevky: *)

	zl.	kr.
Pl. t. pán Anton Černok, meštan v Jelšave	5	—
„ „ Ján Fakla, predstav. berničn. úr. vo Zvolene za 3 r. po	5	—
„ „ Ferdinand Lehotský učiteľ v Ľubietovej	1	—
„ „ Juraj Bánik, mestský zapisov. vo Zvolene	2	—
„ „ Ján Kožehuba, učiteľ v Jasenovej, za 6. r. po	1	—
„ „ Zoltán Zmeškall, statkár, za 6 r. po	40	—
„ „ Sámuel Ilaváč, učiteľ vo V.-Revúci	5	—
„ „ Andrej Gemeri, učiteľ vo V.-Polome	1	—
„ „ Jozef Goldberger, statkár	3	—
Vznešená cirkev. Veľko-Luborecká	5	—
Z pokladnice Seniorátu Gemerského	40	—
Zvyšok pri počtách fundácie bl. p. Štef. Klementis-a, v cirkvi Chyžňanskej, každoročne asi	8	—
Súčet	113	—

3. Obete raz na vždy:

	zl.	kr.
Pl. t. pán Ján Mánik, vo Veľkom-Honte	20	—
„ „ Sámuel Lopušný, ...	10	—
Z besedy 16 Mája 1868	12	56
Od Districtu Potisského podpora z roku 186 $\frac{1}{2}$	200	—
Sbierka pri majálesu 1868	5	3
Od podporovny Senioratu Gemerského	5	—
Súčet	252	59

*) Dvojct. p. Em. Kolony, farár vo Ferdinandsbergu, na slúbený r. 186 $\frac{1}{2}$ príspevok za 5 r. po 3 zl. doplatil 12 zl.

	zl.	kr.
	252	89
	1	—
Pl. t. pán Sámuel Kubiš		
„ „ Kolomann Banšell, ako prvý štipendiat Roth-Teleky- ovský na V.-Revúckom gymn.	2	—
Zo zbierky kroz vysokouč. p. Jána Kordoša súkromne vo Viedni zavedené:		
Pl. t. pán Dr. Böhl, professor, 1 Napoleonsdor.	10	—
„ „ Ludvik Tóth	10	—
„ „ Eduard Lackner	20	—
„ „ „ „ Czochius	5	—
Obec Veľkochocholná	3	50
Pl. t. pán Justus Naumann, knihkupec v Lipsku, poslané kroz lic. theol. p. Jána Borbisa	33	10
„ „ Ján Borbis pri posielaní vyšnej summy dodal	—	19
Zbierka na Myjava: Pl. t. p. J. K. Orgoň, Dán. Valašek, Pavel Valašek, Mart. Kiška, Ján Ticháček, Gustáv Valášek, Štef. Kľč Mikušák po 1 zl. slečna Doroth. Valášek, Pavel Tallo, Dániel Vdoviak po 50 kr. spolu	8	50
Zbierka kroz Blahor. p. Petra Krnu v Čechách súkromne za- vedená: Pl. t. p. Ľudevít Vansa 20 zl. Ružička 5 zl. Pu- honný 5 zl. Dr. Brauner 5 zl. Vojta Náprstek 5 zl. V. Jir- mus 3 zl. Daňek 5 zl. Klenka z Vlastimilu 10 zl. Braun 5 zl. V. Veselý 5 zl. V. Klímček 5 zl. Vavř. Kříž 5 zl. C. B. Šimek 5 zl. B. Stybla 5 zl. Ant. Jelínek 5 zl. Benj. Kořuth, farár, 2 zl. Bedrieh Fleischer, farár, 1 zl. Ján Šolím, farár, 1 zl. Ev. ref. cirkev Nebudželská 6 zl. 60 kr. E. Molnár, farár, 1 zl. Joz. Halš 2 zl. J. Kuleš 2 zl. J. E. Szalatnay (Velim) 3 zl. J. Šantraček Libenice, 2 zl. Ján Szalatnay v Ověárech 5 zl. P. Nesper v Časlavi 1 zl. L. A. Rall. 3 zl. Joz. Holla 3 zl. Malý 3 zl. Frant. Vondra- vek 2 zl. Karel Lány, farár v Černilove, 1 zl. Karel Ma- reček, farár z Trnavky 1 zl. J. Fleischer, farár v Chvale- ticích, V. Lauda, ev. farár v Semtoši, 1 zl. spolu . . .	137	60
Zbierka na svatbu pána Mich. Kedroviča s Annou Hlubocky, vo Veľkýek Stankovcach	9	35
Pl. t. pán Dr. Iv. Br. Zoch, z rozpredaných svetlopisných ob- rázkov sboru učbárskeho	30	—
Vzneš. cirkev ev. Libiše, v Čechách	2	—
„ „ Mělnické-Vtělno, v Čechách	2	—
Pl. t. pán August Roy, z rozpredaných výtiskov kázne deth. p. Pavla Slobody	5	—
„ „ Koloman Goldberger, dozorca cirkve Veľko-Ľuboreckej		
	Súčet	
	532	34

	zl.	kr.
Strana prenesená	532	24
a Maškovskej, sossbierané ním pri confirmácii Emilie a Vilhelmíny Banšell a Adély Čipkay	6	50
Vznošená cirkev v Slov. Aradáci	10	—
Sbierka pri svatbe pána Fraňa Edegy a Zuz. Maršal na Kysáči	3	40
Pl. t. pán Š. K.	5	—
Z divadla a zo zábavy 28 Nov. 1868.	28	65
Pl. t. pán Ondrej Tomala, vysl. Senior a farár v Žažkove . .	1	—
Sbierka na svatbe pána Ondreja Koncěný s pannou Zuz. Migra v Jasenovej	2	50
Pl. t. pán Juraj Dvoraček, mešťan vo V.-Rev.	6	60
Od Spolku Gustáva Adolfa	591	80
Sbierka v cirkvi Garanseckej	7	—
Pl. t. pán Pavel Sloboda, farár na Vrbovach	7	—
Sbierka na svatbe pána Karola Molitoris-a učiteľa S. Brezovského	6	—
Z gymnasiálneho plesu 8 Febr. 1869. čistý výnos do ktorého súčtu za Pozvacie lístky laskave doposlali: pl. t. p. Štef. Homola, Mich. Pauer, Sámuel Bazovský, Lud. Reuss. Andr. Dianiška po 1 zl.	100	2
Zo Skalice: pl. t. p. Dániel Lichard 2 zl. Michal Boor, Ivan Pavlík, Jozef Škarniel po 1 zl.		
Z Tisovca: pl. t. p. Jozef Hudec, Juraj Daxner, Pani Anál. Šetinová, Panna Jul. Ambrózy, po 1 zl.		
Z Brezna: pl. t. p. Ján Chalupka, Ján Čipkay, Dániel Goldberger, Ján Kozelnický, Sámuel Lopusný po 1 zl.		
Z Ratkovej: pl. t. p. Dániel Gallaj, Andr. Král', Dá- niel Kováč po 1 zl.		
Z Pešti: pl. t. p. Michal Elefant, N. Mičmay, Mik. Ferjenčík, Ad. Bolvanský, Dr. Peter Matúška, N. Ivanovič, Joz. Pozdech, Ján Kováč, Štefan Kováč, Juraj Kováč, Pavel Podhradský, Matej Fábry, N. Králik, Ján Bohurád, Ján Ranostaj, Joz. Hložánsky, N. Bobček, Dvaja nemenovaní, Dániel Krekáč po 2 zl. Krist. Melferber 50 kr.		
Z Lipt. Sv. Mikuláša: pl. t. p. Juraj Matúška, Ján Matúška, Julaj Droppa, Andrej Pálka po 1 zl.		
Z B. Bystrice: pl. t. p. Andrej Červenák, Ludevít Groszmann, Karol Kysel, Móric Kellner, Sámuel Bodorovský, Matej Slabej, Ludevít Thurzo po 1 zl.		
Z Novohradu: pl. t. p. Dániel Maróthy, Pavel Berthan, Ján Molitóris, Andrej Bodický po 1 zl.		
Z vedockej prednášky Dra Iv. B. Zocha vo V.-Revúci . . .	16	
" " " " v Tisovci	37	30
Súčet	1361	21

	zl.	kr.
Strana prenesená	1361	21
Na hudobný sbor:		
Pl. t. pán Andrej Král, mešian v Ratkovej, 50 zl. Sbiierka vo Ferdinandsbergu 4 zl. Z predstavenia divadelného 13 Dec. 1868. 19 zl. 1 kr. pán Štefan Homola 1 zl. spolu . . .	74	1
Na učiteľské Semenisko:		
Sbiierka v cirkvi ev. Ferdinandsbergskej	3	—
Na budovu gymnasiálnu:		
Z divadelného predstavenia v Ľubietovej	20	—
Z besedy a zábavy v Ratkovej na pamiatku obnoveného väzového križa	76	76
Z divadelného predstavenia 18 Mája	16	36
Sbiierka pri majálesu 1869.	6	74
Súčet	155	8

III.

Ďalšie potreby.

Pri rozmanitých starostiach a prácach nedo tihli smetoloto roku ani verejne vyzýval k obetiam, ani súkromnými príjmami klopať tam, kde čujnejšie Srdcia bijú. — Predsa, chvála Bohu! nezabudlo sa na nás, tak že čo nám i tohoto roku pribudlo, vyrovná sa príjmom rokov predtých. — A táto dobročinná ochota či nieje znakom toho, že cirkev a národ ústav tento čo ďalej vždy viac za svoj uznáva? a či nemá nás upyvňovať v tej úloži, že čo nám ešte chýbi, to, — trebas i nie odrazu, — ale o nedlho predsa doplneno bude?

Známe my dobre, že cirkev, mestá, obec naše, i jednotlivci naši niesu v rovnakom stave a majú dosť svojich potrieb. — Nejedni čakajú ešte sami na svoje zaopatrenie. — Ale príde ľahkejší čas, nastanú okolnosti priaznivejšie, a tantie i títo stanú tiež do radu podporovateľov ústavu tohoto, ochotne prinesúť väčšie menšie obete svoje. K tomu predstavi sa tuto divadlo, tanto krútiť sa bude veselý ples, tu shromaždi sa priateľstvo pri svatbe — krstínách — meninách, tu síde sa veselá spoločnosť ku zábave a t. p.: pri príležitosti takej vstane tu jeden, tam druhý, tretí, štvrtý a vyzve prítomných, „k svätej obeti;“ srdcia sa pohnú, obeť dá sa vďačne, ľahko, že sa ani nepocíti — a sbiierka ku podpore cirkevno — národného ústavu je zavedená.

Tak z malých spojených pramienkov narastie mohutná rieka, ktorá unesie i veľku loď!

A veru treba nám ešte otvárať a spájať všetky možné pramene

dobročinnosti i okolo tohoto ústavu; lebo predovšetkým, čo sme v lanskej zpráve našej o platoch učebárov a budove gymnasiálnej zpomenuť, — tomu len v malej miere je poľahčeno; čo ďalej ale, tým neprihodnejším ukazujú sa, že nižšie triedy s vyššími nie spolu do jednej budovy, ale tancie na jednom a tieto na druhom konci mesta chodia do školy. Čo viac pre nedostatok miestnosti v domoch gymnasiálnych, prinútení boli sme prenajať osobitnú izbu za 40 zl., k postaveniu tam seminaristických forte-pianov.

Ďalej, nemalú starosť vzbudilo v nás osvedčenie Spolku Gustáva Adolfa, ktorý — ako vedomo — od viacej rokov súčasťňoval nás v značnej pomoci: „Že nás už dosť dlho na ujmu chudobných cirkví podporoval; teraz ale že snáď už dostaneme pomoc od našej krajinskej vlády.“ — Ku tejto neukazuje sa ešte blízky výhľad: čo ale, keby nám i tamtá nemala už dochádzať? Kto chybu tú doplnil by iný, než slovenská obetovavosť?

Nemôžeme nepripomenúť i to, že dsa hore vyššie zpomenuťého ministeriálneho náukového plánu, doterajšie osem triedové gymnasia preústrojíť mali by sa na deväť triedové lycea, a síce v najvyšších troch triedach vo smere vetvoznaleckom, tak žeby budúci bohoslovci s jazykozpytcaami, potom právnici a lekári nektoré náuky hneď v užšom, hneď v širšom rozmere osobitne poslúchali, čím by sa počet učebárov značne rozmnožil musel. — Nakolko nám vedomo, naše gymnasia síce vyslovily sa proti tomuto ministeriálnemu návrhu; z toho ale nenasleduje, žeby tenže nemohol na zákon povýšeným byť. — A v tomto páde sotva by i evanjelické gymnasia vyhly tomu, nepridať k doterajším triedam ešte deviatu.

Ale trebas by gymnasia ostály v doterajšom spôsobe, nám predsa najďalej pod rokom, pri otvorení 3-ho behu v učiteľskom semenisku, neomylnne potrebné bude, vyvolíť ešte aspon jedného nového učebára, ač dobre by sa jich sišlo i viac, ako sa to dosvedčilo toho roku, kde majúte každý dosť svojich hodín, daktoriťi temer celý rok po tri i viacej hodín nemocného collegu zastupovať sme museli.

A tak, aby sa týmto z väčša už skutočným, z čiastky nastal mohli čím potrebám vyhovel, Brať našu drahú vo viere a národe srdečne prosíme i ďalej ešte otvárať a spájať všetky možné pramene dobročinnéj lásky.

IV.

N á u k o v ý p l á n.

A.) Na Gymnásiume.

TRIEDA PRVÁ.

Náčelník triedny: **Miroslav Kovalevský.**

Náboženstvo: Dr.-a M. Luthera Malý Katechismus: Vysvetlenie 10
b. prikázaní, podľa rukopisu; bibl. hist. st. zákona, 10
náb. piesní.

A. H. Škultoty. 2 hod.

- Latinská reč:** Lat. mluvnica dľa Schulza od Em. Černý-ho Tvaroslovie: pravidelné tvary substantívov a adjectívov so zvláštnymi pravidlami o rodu, počtu, pádoch, skloňovaní a stupňovaní; nom. numerale, pronomen, verbum auxiliare.
Preklady a písenné práce dľa cvičebnej knihy od Em. Černý-ho Strán 1—47. Preklady tieto do podrobná resolvované. **Microslav Kovalevský.** 5 hod.
- Slovenská reč.** Slov. Mluvnica do Fraňa Mráz-a. Hláskoslovie. Tvorenie slov. O rozličných druhoch slov. Tvaroslovie. Podstatné, prídavné meno, zámeno, číslovky, predložky, príslovky, spojky, citoslová. Čítanie vybraných článkov zo slov. Čítanky Em. Černý-ho. Diel I. Úlohy a básno.
Microslav Kovalevský. 2 hod.
- Maďarská reč:** Krátka mluvnica maď. reči od K. Samarjay-ho, dľa P. Ahn-ovej metody. Diel I. strán 1—64, preklady všetky resolvované. **Microslav Kovalevský.** 3 hod.
- Nemecká reč:** Čítanie zo „Sprach und Lesebuch“-u písenné preklady, učenie sa nazpamäť jednotlivých kusov.
Microslav Kovalevský 3 hod.
- Zemepis:** Výklad zemepisných pojmov a všeobecná miestopisná známosť zeme, dľa rukopisu; hotovenie zemevidov.
Karol Viesť. 3 hod.
- Počtoveda:** Arithmetika. Štvorodruh početný, s celými a lomenými číslami, dľa rukopisu.
- Merba:** Prímky, uhly, trojuholníky a jich vlastnosti, dľa Močnika. Písenné práce. **Dr. Iv. Br. Zoch.** 3 hod.
- Prírodopis:** I polrok: Čieavei, dľa rukopisu z čiastky; II. polrok: Hmyz; sbierky hmyzu. **Joz. Kvet. Holub.** 2 hod.

TRIEDA DRUHÁ.

Náčelník triedny: **Jozef Kvetoslav Holub:**

- Náboženstvo:** Dr. M. Luthera Malý Katechismus: Vysvetlenie II. a III. čiastky, podľa rukopisu; bibl. hist. N. Z.; 10 náb. piesní.
A. H. Škultety. 2 hod.
- Latinská reč:** Mluvnica dľa Schulza od Emila Černý: I polrok: opakovanie všetkých čiastok reči a časovanie slovesa pravidelné; prekladanie a rozberanie úloh zo cvičebnej knihy Emila Černý-ho od str. 44—73; z čítacích kusov: Príhľad prírody od 174—181, jich učenie sa z pamäti i prekladanie a mluvnické rozberanie. II polrok: Tvary nepravidelných slovíec, a neohobných čiastok reči; úlohy z predpísanej mluvnice od str. 73—127 a z čítacích kusov od str. 181—188.

- Písomné preklady všetkých úloh a čítacích kusov, jako aj školských komposícií. Joz. Kvet. Holub. 5 hod.
- Slovenská reč: Mluvnica od Fr. Mráza: Tvaroslovie a pravopis; čítanie vybraných kusov z čítanky od Emila Černý s rozborom slov; písomné práce a rečovanky.
Joz. Kvet. Holub. 2 hod.
- Maďarská reč: Praktický návod k učení sa maďarčiny dľa Ahn-ovej metody od Karola Šamarjay-ho. I polrok: Užívanie určitého tvaru slovíe s úlohami, v druhom behu uvedenej mluvnice od 1—11 str.; rozprávky a bajky, ďalej rozhovory, z tejže mluvnice od str. 87—105 z pamäti; II polrok: Užívanie neurčitého tvaru slovíe a rozličného druhu jich, ďalej úlohy o tvorení slov, od str. 11—22; daktoré rozprávky z druhého behu predpísanej mluvnice od str. 39—70 z pamäti.
- Písomné preklady týchto úloh, rozprávok, bájok a rozhovorov, jako aj školských komposícií.
Joz. Kvet. Holub. 3 hod.
- Nemecká reč: Tvaroslovie: skloňovanie a časovanie. Prekladanie a slovné rozberanie kusov z Mozartovej čítanky dielu I. s odriekaním jich z pamäti.
- Písomné preklady kusov čítaných, a školské komposície.
Joz. Kvet. Holub. 3 hod.
- Zeme- a dejepis: Nákres dejín starovekých národov až po rozpadnutie sa západného mocnárstva rímskeho s ohľadom na zemepis krajín; dľa rukopisu. Hotovenie zemevidov.
Karol Viest. 3 hod.
- Počtoveda: Opätovanie zlomkov; jednoduché pomery a rozmery trojčlanné pravidlo, rátanie od sta, vlašská praktika, váhy, miery, peniaze. Písomné práce.
- Merba: Plocha prímkových obrazcov, jejích premieňanie a delenie; podobnosť prímkových obrazcov, dľa Močníka.
Karol Viest. 3 hod.
- Prírodopis: I polrok: Ptáci, plazy a ryby, dľa rukopisu.
II polrok: Rastlinopis, dľa rukopisu; určovanie rastlín dľa sústavy Linné-ovej; sbierky rastlín.
Joz. Kvet. Holub. 2 hod.

TRIEDA TRETIA.

Náčelník triedny: Karol Viest.

Náboženstvo: Deje cirkve kresťanskej pred a po reformácii, zvlášte v Uhorsku. Podľa rukopisu.

Microslav Kovalevský. 2 hod.

- Latinská reč: Skladba dľa Slobody: o pádoch podstatných mien, o prídavných, o číslovkách a zamenách, sprevádzané prekladáním z slov. do lat. reči, dľa Süpfla č. 1—40. 2 hod.
Cornelius Nepos, prekladať. Epaminondas, Iphicrates, Lysander, Hanibal, Timoleon, z čiastky nazpamäť. 2 hod.
Tirocinium počtiev od Siebelis-a, II. kniha 10. 11. 15. 16. 18. 19. 29. 30. — z čiastky nazpamäť 2 hod.
Písomné školské a domáce práce. Pav. Krmann.
- Slovenská reč: Náuka o vetách a obvetách, dľa Mluvnice Fr. Mráza; čítanie a rozloha vybraných článkov zo slov. čítanky od Em. Černy-ho. Diel I. písomné úlohy; rečovanky. A. H. Škultety. 2 hod.
- Maďarská reč: Príponovanie mien a časovanie sloviac, dľa rukopisu. Učenie sa z pamäti kúskov z čítanky od Erdélyi Indaly Péter-a, prekladaných s rozberaním slov. skladobných výrazov. Písomné práce a rečovanky. Karol Vietst. 3 hod.
- Nemecká reč: Opakovanie mluvnice, o vetách, čítanie, prekladanie a udanie obsahu v slovenčine, z Mozartovej čítanky d. III. prekladanie zo slovenčiny do nemčiny. Prednáška zväčša nemecká. Každý týždeň diktando, každé dva týždne písomná domáca alebo školská práca. Dr. Iv. Br. Zoch. 3 hod.
- Zeme- a dejepis: Nákras dejov v stredo a novoveku, dľa rukopisu; hotovenie zemevidlov. A. H. Škultety. 3 hod.
- Počtoveda: Protivné veličiny; štyri výkony s jednoduchými, složenými a zlomenými algebraickými výrazmi. Mocnosti a korene. Písomné práce.
- Merba: O kruhu; vypočítané a opísané prírukové obrázky; obvod a plocha kruhu, rozlíšené krivé čiary, dľa Močnika. Karol Vietst. 3 hod.
- Prírodopis: I. polrok: Nerastopis, dľa Joz. Pečírky príručnej knihy; skladanie vzorkov hľavových. Joz. Kvet. Holub. 2 hod.
II. polrok: Lučba: Úvod, vlastnosti, názvoslovie, opis hlavných prvkov a ich slúčenín, ich dorábanie a úžitok, názorné zkúšky (experimenti) dľa rukopisu.
Dr. Iv. Br. Zoch.

TRIEDA ŠTVRTÁ.

Náčelník triedny: Dr. Ivan Branislav Zoch.

- Náboženstvo: Kresťanské viero a mravoučenie, dľa rukopisu. A. H. Škultety. 2 hod.
- Latinská reč: Skladba dľa Slobody: o slovese; s tým spojené prekladanie zo slov. do lat. reči, dľa Süpfla č. 68—126. 2 hod.
Cornelius Nepos a Tirocinium počtiev s III. Tr. spolu. 4 hod.
Školské a domáce písomné práce spolu. 6 hod.
Pav. Krmann.

- Slovenská reč: Prosodia a Metrika, dľa rukopisu; čítanie a rozloha vybraných článkov zo slov. Čítanky od Em. Černyho Diel I. písomné úlohy; rečňovanky. A. H. Škultety. 2 hod.
- Maďarská reč: Maďarská mluvnica, dľa rukopisu. Opakovanie tvarov mluvnických; skladba a pravopis. Prekladanie, rozberanie, z pamäti sa učenie a rečňovanie kusov z čítanky od Erdélyi Indaly Péter-a. Písomné práce. Karol Viest. 3 hod.
- Nemecká reč: Spojená s III-ťou triedou, s tým rozdielom, že IV-tá trieda obsah čítaného nemecky a práce z ťažších predmetov podáva. Dr. Iv. Br. Zoch. 3 hod.
- Zeme- a dejepis: Dejepis Uhorska. I. Uhorsko pred príchodom Maďarov. II. Dom Árpádovský. III. Kráľovia z rozličných domov. IV. Kráľovia z domu Habsburg-lotharingského. Zeme- a dejepis Uhorska. Dľa rukopisov. Miroslav Kovalevský. 3 hod.
- Počtoveda: Prestavy, systavy; složené pomery; složený počet trojčlanný; spolkový; smiesový a reťazový počet. Rovnice prvého stupňa s jednou neznámou, dľa Močníka. Písomné práce.
- Merba: Stereometria: Prímky a roviny v priestore; hranol, ihlanec, mnohosten, valec, kužel, guľa; povrch a celina telies, dľa Močníka. Karol Viest. 3 hod.
- Physika: I. polrok; Úvod. všeob. vlastnosti telies, úkazy spojivosti, rovnováha a pohyb, zvuk; II. polrok: svetlo, teplo, električnosť a magnetičnosť, úkazy vo všetom. Prednášky znázornené boly experimentami, dľa rukopisu. Dr. Iv. Br. Zoch. 3 hod.

TRIEDA PIATA.

Náčelník triedny: **Pavel Krmann.**

Náboženstvo: Svätá historia zjavenia Božieho v Starej-Smluve, dľa rukopisu, s osobitným ohľadom na zvláštnosti jednotlivých kníh St.-Zákona.

V praktickej hodine raz do týždňa v II. semestru: vykladanie nedelných evanjelických textov.

- Pavel Krmann. 3 hod.
- Latinská reč: I. T. Livii Lib. XXII. C. 1—20, Ovidii Metamorphoses. Pavel Krmann. 3 hod.
- Lib. I. II., spolu s tým písomné práce. Krmann 3 hod.
- II. polrok: Livii Lib. XXV. C. 23—32, XXVII. C. 43—51. — spolu písomné práce Krmann. 3 hod.
- Virgiliu Aeneid. Lib. II., k tomu prosodia a mythologia. Samuel Ormis. 3 hod.

Grécka reč: Curtiusova Mluvnica, dľa Vanička: Tvaroslovie po slovesa

- na Ml. Preklady z gréck. na slov. reč, a podobne zo slov. na grécku, dľa Lepáča Školské a domáce písomné práce.
Pavel Krmann. 4 hod.
- Slovenská reč: Náuka o výmluvnosti: Básniectvo. Čítanie vybraných článkov z rozličných spisovateľov: písomné úlohy.
A. H. Škultety. 2 hod.
- Maďarská reč: Magyar nyelvtan gyakorlatilag szerkesztve. Sárospataki kiadás. II. Rész. Szótan. Első szakasz: a szók különböző nemeiről és fajairól. Második szakasz: szóalkotás. 1. Fejezet. Névragozás. 2. Fejezet. Igeragozás.
Fordítás: Erdélyi Indali Péter olvasó könyvéből szláv nyelvre. Ezen kívül egyes jelesb költők klasszikus darabjainak emlékelése s félvenként öt írásbeli dolgozat.
Miroslav Kovalovský. 3 hod.
- Memecká reč: Wiederholung der Sprachlehre nach Hoffmann. Lesen, Wiedergeben des Gelesenen, Auswendiglernen und Vortragen gewählter Gedichte aus Viehoff, mit deutschem Vortrage. Schriftliche Arbeiten. Dr. Iv. Br. Zoch. 2 hod.
- Zeme- a dejepis: Dejiny starého veku. Dľa rukopisu.
A. H. Škultety. 3 hod.
- Počto- a meroveda: I. polrok: Algebra (2 hod.) Úvod, štvorodruh početný, následky delenia, zlomky obecné a desatočné, ratiace. II. polrok: (1 hod.) upotrebenie štvorodruhu početného, pomery a rozmerý. dľa Šimerky.
- Merba: I. polrok: (1 hod.) Úvod, prímký, uhle, prímkové obrazce, ich shodnosť a podobnosť. II. polrok: (2 hod.) úlohy na podobnosti založené, vypočítovanie plochého obalu, o kruhu, elipse, hyperbole a parabole, dľa Močnika.
Mesačne jedna domáca a jedna školská práca.
Sam. Ormia. 3 hod.
- Prírodopis: I. polrok: Lučba: Úvod, vlastnosti, názvoslovie, opis hlav. prvkov, jích slučieniny, dorábanie a úžitok; hľavnejšie deje lučby organičnej. Slobodné prednášky sprevádzané vždy experimentami. Dr. Iv. Br. Zoch. 2 hod.
II. polrok: Nerastopis a zemeznalstvo (geognosia) dľa rukopisu. Joz. Květ. Holub. 2 hod.

TRIEDA ŠIESTA.

Náčelník triedny: **August Horislav Škultety.**

Náboženstvo: Svätá historia zjavenia Božieho v Novej-Smluve, s osobitným ohľadom na jednotlivé knihy Nov.Zákona. Dľa rukopisu. Praktická hodina spolu s V. tr.

Pavel Krmann. 2 hod.

Latinská reč: Virgílii Aeneidos Lib. I. II. týdenne v 3 hodinách.

Sámuel Ormis.

C. Sallustii Crispi de conjuratione Catilinae; M. T. Ciceronis quatuor orationes in Catilinam (I. II.) Starozitnosti rímské. Týdenne 3 hodiny. Spolu,

6. hod.

H. G. Lojko.

Grécka reč: Mluvnica dľa Curtiusa, vzdelal Vaníček: počnúc od časoslov na MI, pak nepravidelných 4. triedy, konečne dodatky k tvarosloviu. Preklady dľa cvičebnej knihy ku mluvnici Curtiusovej od Lepára. II. Sem. Skladba dľa tej istej mluvnice až po nauku o infinitivo, k tomu cvičenia dľa Lepára. Prekladanie Xenoph. Anab. 1. lib. Mesačne jedna školská a jedna domáca práca.

H. G. Lojko. 4 hod.

Slovenská reč: Náuka o výmluvnosti: Rečníctvo; prosa. Čítanie vybraných článkov z rozličných spisovateľov; písomné úlohy.

A. H. Škultety. 2 hod.

Maďarská reč: V prvý polrok to isté s V. triedou, v druhý osobitne. Pripojené bolo ešte i prekladanie jednotlivých kusov z II. dielu Černy-ho čítanky v reč maďarskú.

Miroslav Kovalevský. 2 hod.

Nemecká reč: Spojená s piatou triedou. Dr. Iv. Br. Zoch. 2 hod.

Zeme- a dejepis: Dejiny stredoveku, dľa rukopisu.

A. H. Škultety. 3 hod.

Počto- a meroveda: Algebra, I. polrok. (2 hod.) Mocnosti, korene; II. polrok: (2 hod.) logaritmy, určité rovnice prv. stupňa, dľa Šimerku.

Merba: I. polrok: (1 hod.) Celinomerba, vypočítovanie obsahu plošského, II. polrok: Krychlového, dľa Močnika. Mesačne jedna školská, jedna domáca práca Dr. Iv. Br. Zoch. 3 hod.

Prírodopis: I. polrok: Živočíchozpyt; II. polrok: Rastlinozpyt, dľa rukopisu. Sbíerky prírodnín ústrojných.

Joz. Kvetoslav Holub. 2 hod.

TRIEDA SIEDMA.

Náčelník triedny: **Hostivít Gustáv Lojko.**

Náboženstvo: História Cirkve kresťanskej od založenia Cirkve až do napravenia, a potom na najnovšie časy, na ostatok vývin reformácie v Uhorsku. Dľa rukopisu.

Mimoriadnu hodinu v II. sem. spojeno s VIII. tr.

Pav. Krmann. 2 hod.

Latinská reč: I. Sem. Virgílii Aencid. lib. IV. Horatii carm. ex lib. I. num. 16. (3 hod.), Cicer. de imperio Cn. Pompeji oratio ad Quirites (2 hod.) II. Sem. Hor. carm. ex lib. II. III. IV. num. 34. Epodon lib. Carmen Seculare. (3 hod.);

••

- Cicer. Laelius s. de amicitia. Mesačne jedna domáca a školská práca. H. G. Lojko. 5 hod.
- Grécka reč: I. Sem. Xenoph. Anab. lib. IV. a Homeri Iliad. earm. I. (3 hod.); ďalej skladba dľa Curtiusa od náuky o infinitive po náuku o priťaženi (attractio) s cvičeniami od Lepára (1 hod.); II. Sem. Homeri Iliad. earm. II. III. IV. a V. (3 hod.); skladba od náuky o priťaženi — do konca, s cvičeniami od Lepára (1 hod.) Mesačne jedna školská a jedna domáca práca. H. G. Lojko. 4 hod.
- Slovenská reč: Dejiny hlavných literatúr slovenských I. Sem. Úvod: Určenie pochopu literatúra; o Slovanoch vôbec a ich sídlach; duch a ráz Staroslovanov; o ich krajinkej správe; o náboženstve; jazyk slovanský. Dejiny literatúry Srbsko-chorvátskej, konečne o lit. polskej. Dľa rukopisu. Čítanie. Práce písomné. H. G. Lojko. 2 hod.
- Maďarská reč: Magyar irodalom: I. félévben; Ókor; Sz. István előtt, Középkor: vagy is az Árpád házból való királyok alatt a magyar irodalom kezdete, Lajos és Zsigmond idejében történt fejlődése, Mátyás és Jagellók alatt pedig terjedése; Újkor: a tanügy és költészetéről; II. félévben: az Újkornak másodlik korszaka vagy is a remek irodalom kezdete, (Zrinyi, Liszti, Gyöngyösi, Rimai, Kohári, Pázmán stb.) és harmadik magyar irodalom újjászüléséről 1772—1801-ig (Ányos, Besenyei, Péczeli, Rajnis, Révay, Dugonics, Guadányi.) Olvasmányok: Szvorényi Személyvényei, — fordítások, ináskali munkák. Samuel Ormisi. 2 hod.
- Neemecká reč: Geschichte der deutschen Literatur von den ältesten Zeiten bis zum Herder. Lesen gewählter Stücke. Schriftliche Arbeiten. H. G. Lojko. 2 hod.
- Počto- a meroveda: Algebra: I. polrok: (1 hod.) Shody, neurčité rovnice. II. polrok. (2 hod.) Rady, postupnosť arithmetická a geometrická, jej upotrebnie k složitému úrokovaniu, ráda binomická, skladna: prestavy, sostavy, obmery, dľa Šimerku.
- Merba: I. polrok: (2 hod.) Ploská trigonometria; II. polrok: (1 hod.) algebraické rešenie úloh geometrických; počiatky merby analytickej, dľa Močníka. Mesačne jedno pensum, jedna compositia. Dr. Iv. Br. Zoch. 3 hod.
- Philosophia: Mysliveda (logika) Úvod: istota a zretednosť, mysef, myslenie, vznik predstáv, kategorie, ich ľazkosť a potreba, rozumovanie čili dialektika. I. Časť. ROZUM: v čom záleží rozum, zákony myslenia, myslné stanoviská, čili kategorie vôbec, a síce 1., prakategorie: byt, moc, sila, priestor, čas; 2., vlastnostné kategorie: čojetosť čili jakosť, kolkosť, pohyb, dosah, rozsah, dačo, vec; 3., podstatné kategorie:

podstata a zjav, celok a čiastka, obsah a tvar dôvod a následok, príčina a účin, pôvodca a skutok, možnosť a skutočnosť, nutnosť a náhoda, cieľ a postriedok, protiva a neshoda. II. Časť. ROZSUDOK: pochop, úsudok a rozsudok (syllogismus) odvod, výčet, obdoba. III. Časť. UM: vidina, jako myslné stanovisko a jej účinkovanie na myseľ, známost' a vedu. Dľa rukopisu. Sám. Ormis. 2 hod.

TRIEDA ÔSMA.

Náčelník triedny: **Samuel Ormis.**

- Náboženstvo: Vieronáuka a Mravonáuka kresťanská. Dľa rukopisu
 V mimoriadnej hodine so VII. tr. spolu: viero vyznanský rozdiel štyroch hlavných vyznaní kresťanských na základe Augsburskej Confessie. Pav. Krmann. 2 hod.
- Latinská reč: 1. Sem. Horatii Satir. ex lib. I. 1, 6, 9; ex lib. II. 6. Epist. ex lib. I. 1. ex lib. II. 1. (2 hod.); Cicer. de imperio Cn. Pompeji, oratio ad Quirites (2 hod.) 2. Sem. Horatii de arte poetica liber s. epistola ad Pisones; Corn. Taciti liber „de vita et moribus J. Agricolæ“ (2 hod.); Cicer. Lælius s. de amicitia (2 hod.); k tomu prehľad stručný dejín literatúry rímskej. Mesačne jedna školská a jedna domáca práca. H. G. Lojko. 4 hod.
- Grécka reč: 1. Sem. Homeri Odysseæ carm. I. a II.; Platonis Apologia Socratis. 2. Sem. Sophoclis Oedipus Tyrannos. Prehľad dejín literatúry gréckej. Mesačne jedna školská a domáca práca. H. G. Lojko. 4 hod.
- Slovenská reč: Spojená so VII-mou triedou. H. G. Lojko. 2 hod.
- Maďarská reč: Spojená so VII-mou triedou. Sám. Ormis. 2 hod.
- Nemecká reč: Spojená so VII-mou triedou. H. G. Lojko. 2 hod.
- Zeme- a dejepis: Dejiny a statistika kráľovstva uhorského. Sám. Ormis. 3 hod.
- Physika: Na základe mathematickom. Úvod, všeob. vlastnosti telies, úkazy spojivosti, rovnováha a pohyb, zvuk; 2 polrok; svetlo, teplo, električnosť a magnetičnosť, úkazy vo všemíre, všetko dľa možnosti spojené so zkúškami; dľa slobodných prednášok. Dr. Iv. Br. Zoch. 6 hod.
- Počto- a meroveda: Opakovanie celého vo vyššej gymnásii prešlého materiálu, pred maturou privátim. Dr. Iv. Br. Zoch.
- Philosophia: I. polrok: Dušeslovie (psychologia), II. polrok: Dobroveda (ethica), dľa rukopisu. Sám Ormis. 2 hod.

B.) Na Semenisku.**V PRVOROČNOM BEHU.**

1.) Výchovoveda; dľa rukopisu.

Sam. Ormis.

2 hod.

Poznam. Poneváž náuka táto toho roku prvýraz prednášaná bola, za potrebné uznávame, ctenému obecstvu hlavné názvy predložiť z tejto vedy, aby posuďiť mohlo, čo a v jakéj rozsiahlosti sa prednáša.

Úvod: Čo je výchova? Cieľ výchovy. Možnosť výchovy. Potreba výchovy. Kto má právo a kto povinnosť vychovávať a výchovu žiadať. Kedy sa má počať, kedy dokončiť výchova? V akom postihu stojí vychovávateľ k učedníkovi? Výchova ako veda a umenie, jej ťažkosť a užitočnosť. Prostriedky pri výchove. Formálny a materiálny princíp výchovy. Pramene tejto vedy. Kresťanská výchova. Opatrovanie Božie ako výchova ľudského pokolenia. Spisy o výchove vôbec a slovenské zvlášte. Rozvrh výchovovedy: na chovovedu, učebovedu a spôsobovedu (pedagogika obecná, didaktika a metodika.)

I. Diel. Chovoveda, jej obsah:

Dušeslovné pochopy, požičané z človekoslovnia, a sice: Vznesenosť človeka nad zvieratmi; sily a moci človeka; plemená ľudské, letora, čuy, smysly, duchovné dary, vek, pohlavie.

2. Telesná chova. V čom záleží dokončnosť tela? Opatrovanie nemluvniatka; choroby detinské; prvá slabosť a spôsobilosť dieťaťa; pokrmy detinske; rucho a prbytok pre deti; ako čistota telesná účinkuje na zdravie; poriadok a miernosť pri deťoch; panovanie nad svojim telom; panovanie nad pohlavným púdom; telocvik; o cvičení smyslov; o hrách detinských; vzdelávanie smyslných citov.

3. Duchovná výchova. Vzdelávanie mravných citov; vzdelávanie súcitov. Potiaľ sme dokončili. Nasleduje ešte o vzdelávaní krásocitu, účinnosti, snahy po majetku, spoločenského citu, náchylnosti k nasledovaniu, ctižiadosti, o citu volnosti a slobody; o vzdelávaní vôle, o cvičení rozumu, predstavivosti, mluvenia, mysli, obrazotvornosti, pamäti; o mnemonike; konečne, ako budiť svedomie.

K tomu príjde: o výchove von z rodinného okresu, o rozličných ústavoch vychovávacích, a o tom, aký vplyv má mať výchova na učedníka, keď si volí svoj budúci stav a povolanie.

2.) Vyklady: katechizmu Dra. M. Luthera, biblických historii a du-

chovných piesní. Toho roku vysvetlenie 10 b. príkazaní; dľa rukopisu. Pavel Krmann 1 hod.

- 3.) Zemepis. Úvod a rozdelenie. I. Matematický zemepis. Podoba, veľkosť a pohyb zeme; rovník, poludník, obratník, pásy zeme, zvieratník, rovnodenné a slncovrtné body, deň a noc, zenit a nadír, obzor; o bludiciach, o mesiaci.

II. Miestopisný zemepis: povrch zeme, opis mora, pevnej zeme, a síce horopis, vodopis, rozloha zeme kolmá a vodorovná; opis vrchov, riek a jazier všetkých častí zeme.

III. Prírodopisný zemepis: o vzduchu, podnebí, vetroch, chvíli, prúdoch morských a sopkách: rozloha zrástlin a zvierat.

IV. Občanský zemepis. Počet ľudí na zemi, ich plemená, reči, náboženstvo, stav vzdelanosti a formy vlády.

O deržave Rakúsko-Uhorskej vôbec, a o kráľovstve Uhorskom podrobne, o jednotlivých stolicach. Vyučovanie názorné na zemevidoch a globuse, tiež hotovenie zemevidov. — Dľa rukopisu Sám. Ormis 2 hod.

- 4.) Československá biblická reč a primerané slohové cvičenia. Menovite složili: Prosbopisy 4, Rečňovanky 3, Blahoželanie 1, Úpis 1, Modlitba pred a po vyučovaní. Piesne 3. Vitanka a ďakovanka na zkuške. Žalospev I.

A. H. Škultety 1 hod.

- 5.) Chrámová hudba a spev. — Stupne a intervally; rozdiel medzi Dur a Moll; stupnice Dur a Moll, ich príbuznosť; accordy a jich prelievanie sa dľa príbuzných stupnic, kadentie, transície; návod ku predhrám; partitura.

Učenci rozdelení boli na pokročilejších, ktorí už teraz hrajú na organe, a na začiatočnikov.

Krem 4 riadnych hodín mal ešte každý súkromne 2 hod. týdenne ku praktickému cvičeniu. Ján Kordos 4 hod.

- 6.) V gymnastike, krasopise a kreslení cvičili sa s ostatným žiactvom.

Učencov v Semenisku bolo 17. Jeden z nich odišiel za pomocného učiteľa.

V DRUHOROČNOM BEHU

s Božou pomocou prednášaf sa má:

1.) Didaktika a katechetika	2 hod.
2.) Pokračovanie vo výklade Katech. bibl. hist. a duchovných piesni	1 „
3.) Hospodárstvo, štepárstvo	2 „
4.) Pokračovanie v slohovom cvičení	1 „
5.) Chrámova hudba a spev, pokračovanie	4 „
6.) Gymnastika, krasopis, kreslenie	

V TPETOROČNOM BEHU.

1.) Methodika; taktové písmo	2 hod.
2.) Pokračovanie vo výklade Katech. bibl. hist. a duchovných piesní.	1 „
3.) Technológia; zdravotveda	2 „
4.) Pokračovanie v slohovom cvičení	1 „
5.) Praktické cvičenie v element. škole	3 „
6.) Gymnastika, krasopis, kreslenie.	

V.

Predmety ku písomným prácam.

V. TRIEDA.

1. Ne z mutného oka, z ruky pilné naděje kvitne. 2. Človek-koruna prírody. 3. Ferro nocentius aurum. 4. Telo, jako nástroj ducha. 5. Nevďak ku národu svojmu. 6. Kto z cudzej múdry je bolesti, je múdry. 7. Aurora musis amica. 8. Pieseň jarnia. 9. Nevinný väzeň (rozpravka.) 10. Chliebár.

1. Hogyan töltöttem a mult szünidőt? Szeressük az erényt! 3. Nápolyi Endre története. 4. Üdvözlés. 5. Egy esodálatos álmom. 6. Sértők jellemvonásai. 7. A felebaráti összetartás kellékei. 8. Aristüdes. 9. Adonna, Nagy Péter életéből. 10. Három tekintet 11. Az állati háládtossig példánya. 12. Mikor lett a fekete szín a gyász színévé? 13. A szelídlelkű jellemvonásai. 14. Aristippus.

1. Über den Nutzen der Pomologie. 2. Bergen macht Sorgen. 3. Wie hat sich der gebildete zur Kleidermode zu verhalten? 4. Vor der Abreise zu einer Nationalversammlung. 5. Was vergehen muss, vergeht, was bestehen kann, besteht, was geschehen will, geschieht. (Schularbeit.) 6. Die Zierde meines Geburtsortes. 7. Worin besteht die Würde des Menschen? 8. Wer etwas Treffliches leisten will, hätt' gern was Grosses geboten, der sammle still und unerschläft im kleinsten Punkte die höchste Kraft. (Goethe.) 9. Gleichmässige Würdigung aller Theile des Naturstudiums ist vorzüglich ein Bedürfniss unserer Zeit (A. v. Humboldt.) 10. Was will ich werden? (Schularbeit.)

VI. TRIEDA.

1. Práca. 2. Šfachtaná revnivosť. 3. Meliora probo, deteriora sequor. 4. Otrok, dla Ballády Sládkovičovej. 5. Mládence vyšších letov. 6. Sebäokradač. 7. V meste či na dedine? 8. Skromnosť — najkrajšia ozdoba mládeže. 9. Čím odporuča sa studovanie dejepisu? Strašné má život prielupý! Maďarské a nemecké predmety jako v V-tej.

VII. TRIEDA.

1. Prečo a jako chrániť sa máme pred zlými zvykmi? 2. Chváloreč na lenivého žiaka. 3. Ocenenie myšlienok básne Sládkovičovej „Dcéрка

a maľ.“ 4. Ráz Bohdanov v básni Žellovej „Pád Miliducha.“ 5. Aké stanovisko zaujíma porekadlo latinské: „quisque suae fortunae faber“ a porekadlo slovenské: „pomáhaj si sám i Bôh ti pomôže“ oproti žalmu 127. Nebudeli Hospodín stavěti domu etc.? 6. O schopnosťach národa slovenského (školská.) 7. Pohľad na včelu. Rozhovor vychovávateľa s dieťkami. 8. Poučná rozprávka zo spoločenského života. 9. Rovník. Idylla. 10. Čo zošľachťuje krásocit mládeže? 11. „Modli sa a pracuj, a čo zarábiš — zavaruj!“ Pofahom na spoločenský a literárny život. 12. Dejepisná, slobodne volená (školská.)

1. A jó lelkiismeret nagy hatalma jó és balszerencsében. 12. A fősvény minden gazdagsága mellett még is szegény. 3. Az emberi szem és hang hatása a külvilágra. 4. A rend eleveníti a munkát. 5. A kevély csalódásai. 6. Lengyelország felosztásáról. 7. Párbeszéd a megelégedésről. 8. A kontinentális rendszerről. 9. A protestansok üldöztetése I-ső Leopold alatt. 10. A hét éves háború föeseményei. 11. A francia forradalom okai.

1. Wohlthätig ist des Feuers Macht, wenn sie der Mensch bezähmt, bewacht; doch furchtbar wird die Himmelskraft, wenn sie der Fessel sich entrafft. (Schillers Glocke.) 2. Der Nachwelt reiner, warmer Dank, ist überall der schönste Grabgesang. 3. Ohne allgemeine Gerechtigkeit ist Freiheit Lästerei (Seume.) 4. Die Hindernisse des Studiums und ihre Beseitigung (Schularbeit.) 5. Viel wirkt, wer viel liebt; viel wirkt, wer recht wirkt; recht wirkt, wer mehr der Gesamtheit als dem eigenen Willen dient. Thomas a Kempis. 6. Wer ist arm? 7. Willst du dich selber erkennen, so sieh, wie die Andern es treiben; willst du die Andern verstehen, blick in dein eigenes Herz (Schiller.) 8. Wie lässt sich die Anhänglichkeit an unsere Heimath erklären? 9. Das Reformationsfest, nach seiner Bedeutung (Schularbeit.) 10. Freie Wahl.

VIII. TRIEDA.

Slovenské, maďarské a nemecké predmety jako v VII-mej.

Pri zkúške dospelostnej.

1. Preklad zo slovenského na latinské: Regulus.
2. „ z latiny na slovenské: Ciceronis de officiis libr. II. cap. 21.
3. „ z gréckeho na slovenské: Iliadis lib. IV. v. 104—154.
4. Samostatná práca slovenská: Ocenenie gréckej zásady: kalokagathia, t. j. nasledovanie a plnenie toho, čo je „dobré a pekné.“
5. Samostatná práca maďarská: Összehasonlítása azon nemzetgazdasági eszméknek, melyek V. Károly, XIV. Lajos és Washington korában érvényre jutottak.
6. Samostatná práca nemecká: Der Mensch die Krone der Schöpfung.
7. Mathematická úloha: Jak vysoký je strom, keď pri 38° 15' 27" vyške slncovej, tónu 42, 35' dlhú hádže?

VI.

Mimoriadne predmety.

1. Krasopis, v nižšom gymnasiuume obligátny, učil v I. tr. Dr. J. Zoch, v II. J. K. Holub, v III. a IV. R. Homola (po chorobu.)
2. Kreslenie v I. a II. triede učil H. Lojko, v III. a IV. a v semenisku Dr. Zoch. Z vyššieho gymn. na kreslení podiel bral 17.
3. Spevácky sbor, záležiaci z 54 úlov, i tohoto roku ochotne riadil pl. t. p. Ján Kordoš týdenne vo 2 hod.
4. Obetovavosťou horlivého národovca, pána Andreja Kráľa mešana v Ratkovej, ktorý jedine tým cieľom 50 zl. r. č. venoval, uviedol sa do života žiacky hudobný sbor či banda, ktorú výbor, záležiaci z pánov: Dvojet. L. Reuss-a, osv. J. Francisci-lo, spraveu gymnasiálneho a prof. S. Ormisa, dozeral, Dr. Iv. Zoch ale spravoval a vyučoval. Počet účinkujúcich členov bol 12, cvičiacich sa 6.
5. Vyučovanie telocviku viedol toho roku Dr. Iv. Br. Zoch. Mladší vo stredu, starší v sobotu po 2 hodiny. Plat na celý rok 50 kr. Počet učiacich sa 104.

VII.

Vedecké a umelecké prostriedky.

1. Knížnica.

a.) Gymnasiálna. Pokladnica školy našej bohužiaľ! máje ešte v tom stave, žeby sa z nej aspon istá čiastka obrátila mohla na zakupovanie to kníh, to prepotrebných časopisov. I z tohoto teda ohľadu opierať sa ešte násimie len na obetovavosť priateľov a dobrodincov našich ľudských; a preto vítané a vďačné su a budú nám ku rozmnoženiu zbierky našej či v peniazoch či v knihách — prinesené milodary.

Behom tohoto školského roku darovali: Pl. t. p. Ján Chalupka 49 sväzkov, Matej Hudáčik 1. A. II. Škultety 2. Mier. Kovalevský 17. Knihkupectvo Kober 6. I. R. Borbis 1. Mat. Hrebanda 1, spolu 77 sv. K. Vlad. Kuzmány: Die Schriftzeichen des gesammten Erdkreises na 2., a Die Schriftzüge des Erdkreises in ihrer Entwicklung na 1 stenovej tabuli. Zo zbierky vo Ferdinandsbergu prišlo 50 kr.

b.) Žiacka či spolková knižnica. Tejto koľko tolko istého dôchodku priteká z dobrovoľných príspevkov, ktoré údovia vzdelávacieho spolku vyšš. gymnásium donášajú. Tu počel sväzkov rozmnožil sa toho roku zo 79 na 117, teda o 38. Kúpeno 26 sv. v cene 41 zl. 50 kr. a síce: Veškeré spisy Týla, Máchy, Rubeša, Poláka a Langera; darovano 12 sv.

Časopisy dostával spolok: P. B. Vedomosti, Církevní listy a Obzor z vďaky slávnych Redakcií; Sokola a Bielcuhorsko cestou predplatenia.

2. Sbíerky prírodovedecké.

a.) Prírodopisnú sbierku obohatil osv. pán Ján Francisci 96 kusami rakovcov z adriatického mora. Andr. Kútny, žiak IV. tr. daroval 7 kusov nerastov. Pán Jozef Kmeť kus zkaamenelého dubu. Pán Mária Kellner chalcedon a kobaltovú rúdu. Rud. Antalík, z II. tr. sbierku vyfúkaných vajec. Sám. Kupčok, zo VII. tr. 123 kusov sušených rastlín. Dr. Iv. Zoch vlastnú, dľa Endlicherovej sústavy sriadenu, do 1600 druhov obsahujúcu rastlinovú sbierku.

b.) Chemická sbierka rozmnožená je niekoľkými praeparatami kaučukovými trubicami a skleneným náradím.

c.) Physická sbierka. Kúpený je veľký stroj hmlvoobrazový. Pán Gust. Nandrassy daroval veľkú liehovú lampu. Stan. Zoch, žiak V. tr. laternu magicu s prislúchajúcimi obrazmi. Dr. Zoch zhotovil mosadzovú škáru k úkazom ohybovým, hollandský ďalekohľad a condensator.

3. Prostriedky umelecké.

Pre hudobný sbor nadobudlo sa z čiastky z darovaných 54 zl. z čiastky z predstavenia divadelného skrze žiakov IV. tr. príslych peňazí: dvoje brač, jedna malá a jedna veľká bassa, klarinet, potrebné struny, vlasy, a nóty, jako i papier. Krem toho má hudobný sbor ešte jednu flautu, jedny husle a jednu guittarru, ktorú lanskoročný maturant Venceslav Hrozny, rodom Čech, pri odchode svojom na pamiatku daroval.

Ku kresleniu zavŕačili sa: Št. Dianiška, žiak z I. triedy, 1 vzorkou; Rud. Antalík, z II. tr. 4. Béla Ferdinandy, z II. tr. 12 vzorkami.

VIII.

Sbor učbársky.

Bežné číslo	Učbár	Prednášal	V triede	týdenne hodiny		Poznam.
				okrem	spolu	
I.	August Hor. Škultety, riadny verejný.	Náboženstvo Slovenskú roč Zeme-dejepis Slohové cvičenia	I. II. IV. III. IV. V. VI. III. V. v semenisku	6	21	Toho roku správca; opatrovník gymn. knižnice, dozorca vzdelávacieho spolku mládeže vyšš. gymnasium.
				8		
				6		
				1		
II.	Rudolf Homola, riadny verejný.	Latinskú roč Nemeckú roč Dejepis	V. VI. V. VI. VII. VIII. VI.	12	19	Učil do počiatku oktobra; potom nemocného zastupovali až do konca roku iní učbári, jako to naukový plán ukazuje.
				4		
				3		

Režné číslo	Učbár	Prednášal	V triede	týdenne hodiny		Poznam.
				okrem	spolu	
III.	Samuel Ormis, riadny verejný.	Maďarskú reč Zemo-dejepis Philosophiu Mathesis Paedagogiku Zemepis	VII. VIII. VII. VIII. VII. VIII. V. } v semenisku	2 7 4 3 4	20	
IV.	Pavel Krmann, riadny verejný.	Náboženstvo Latinskú reč Grécku reč Výklad katechizmu	V. VI. VII. VIII. III. IV. V. v semenisku	8 8 4 1	21	Toho roku epher Alumnie.
V.	Dr. Ivan Br. Zoch, riadny verejný.	Physiku Mathesis Lučbu Nemeckú reč Gymnastiku Kreslenie	IV. VIII. I. VI. VII. III. V. III. IV.	9 9 2 4 2	28	Opatrovník mu- ca zapisovateľ učbár- ských porád, dozor- ca vzdelávacieho spolku III. a IV. triedy.
VI.	Hostivít Gus- táv Lojko, riadny verejný.	Latinskú reč Grécku reč Slovenskú reč Kreslenie	VII. VIII. VI. VII. VIII. VII. VIII. I. II.	7 12 2 2	23	Toho roku con- rector.
VII.	Jozef Kvet. Holub,	Latinskú reč Slovenskú reč Maďarskú reč Nemeckú reč Nerostopis Prirodopis	II. II. II. II. III. V. I. II. VI.	5 2 3 3 2 5	20	
VIII.	Mieroslav Ko- valevský.	Latinskú reč Slovenskú reč Maďarskú reč Nemeckú reč Náboženstvo Dejepis	I. I. I. V. VI. I. V. VI. III. IV.	5 2 7 3 2 3	22	
IX.	Karol Viest.	Maďarskú reč Zemepis Mathesis Dejepis	III. IV. I. II. III. IV. II.	6 3 9 3	21	
X.	Ján Kordoš.	Učil cirkevnú hudbu a spov Spev.	v semenisku v gymnasio	4 2	6	

IX.

Soznam žiakov

podľa tried, mien, rodiska a náboženstva.

TRIEDA I.

1. Abaffy Cyrill, Torontal, Slov. Aradác,	Ev. A. V.
2. Abaffy Julaj, Torontal, Slov. Aradác,	„
3. Adamkovič Ján, Trenčín, Melčice,	„
4. Brečka Ján, Zvolen, Brezno,	„
5. Čech Ján, Gemer, Veľká-Revúca	„
6. Čížek Jozef, Česko, Libice,	Ev. H. V.
7. Dianiška Štefan, Gemer, Tisovec,	Ev. A. V.
8. Gál Ján, Gemer, Dlhá-Lúka,	„
9. Galaj Cyrill, Gemer, Ratková,	„
10. Hermann Viliam, Gemer, Tisovec,	„ vystál.
11. Hrivnák Pavel, Gemer, Klenovec,	„
12. Kalina Sámuel, Gemer, Veľká-Revúca	„
13. Kučmann Julaj, Gemer, Ochtiná,	„
14. Makovický Albert, Zvolen, Slov. Ľupča,	„
15. Maljak Samuel, Gemer, V.-Revúca,	„
16. Mikuščiák Ján, Nitra, Myjava,	„
17. Molitoris Emil, V.-Hont, Bohunice,	„
18. Moravčík Konštantín, Zemplín, Sátoralja Újhely,	„
19. Ollíkov Viliam, V.-Hont, Bátorovec,	„
20. Piar Ján, Zvolen, Poniky,	„
21. Rumann Albert, Liptov, Kokava,	„
22. Spišák Miklós, Gemer, Rim. Brezovo,	„
23. Šesták Ernest, Gemer, V.-Revúca,	„
24. Táboorský Karol, Česko, Dolany,	Ev. H. V.
25. Viest Gustáv, Gemer, V.-Revúca,	Ev. A. V.
26. Wolff Béla, Spiš, Matejovce,	„

TRIEDA II.

1. Antalík Rudolf, Gemer, Tisovec,	Ev. A. V.
2. Baník Ján, Gemer, Špané-Pole,	„
3. Bodický Dániel, Liptov, Nem.-Ľupča,	„
4. Brádňan Ján, Gemer, Klenovec,	„
5. Dzurek Cyrill, Liptov, Východná,	„
6. Ferdinandy Béla, Gemer, V.-Revúca,	„
7. Ganaj Sámuel, Gemer, V.-Revúca,	„
8. Gyürky Pavel, Gemer, Tisovec,	„
9. Haško Michal, Trenčín, Malé-Stankovce,	„
10. Jurenka Ľudovít, Nitra, Brezová,	„

11. Karla Fraňo, Boršod, Miškovec,	Ev. H. V.
12. Klimo Michal, Liptov, Bodice,	Ev. A. V.
13. Klinga Gustáv, Spiš, Batizovec,	"
14. Nagy Ľudovít, Boršod, Miškovec,	Ev. H. V.
15. Orfanides Eugen, Liptov, Hybe,	Ev. A. V.
16. Paulík Alexander, Nitra, N.-Mesto,	"
17. Rosinský Gustáv, Or. va, Kral'ovany,	"
18. Šturmann Andrej, Gemer, V.-Revúca,	"
19. Tomášik Gustáv, Gemer, Chyžno,	"
20. Traeger Aurel, Liptov, N.-Boča,	"
21. Veselský Engelbert, Prusko, Gleibitz, rim. katol.	vystál.

TRIEDA III:

1. Abaffy Ján, Torontal, Slov. Aradac,	Ev. A. V.
2. Blažkovič Pavel, V.-Hont, Lišovo,	"
3. Boor Ľudovít, Nitra, Bukovec,	"
4. Daxner Sámuel, Gemer, Tisovec	"
5. Francisci Fedor, Zvolen, Bystrica,	"
6. Chrapštiak Matej, Liptov, Vrbica,	"
7. Jamrich Gustáv, Zvolen, Veľká-Slatina,	"
8. Kachnič Ondrej, Zvolen, Brezno,	"
9. Kováč Dániel, Gemer, Rathová,	"
10. Kraus Ján, Liptov, Sv. Ján,	"
11. Krmann Gustáv, Gemer, Kraskovo,	"
12. Kubáni Jozef, Liptov, Sv. Ján,	"
13. Lepóris Ľudovít, Peštianska stol. Peš,	"
14. Medvecký Juraj, Zvolen, Veľká-Slatina,	"
15. Mikulík Miloslav, Trenčín, Malé-Stankovec,	"
16. Mišpál Gejza, Gemer, V.-Revúca	"
17. Pálka Andrej, Liptov, Sv. Mikuláš,	"
18. Putra Eduard, Gemer, Hrušovo,	"
19. Repiar Andrej, Gemer, Mokrú-Lúka,	"

TRIEDA IV.

1. Bánik Gustáv, Zvolen, Zvolen,	E. A. V.
2. Boor Karol, Nitra, Bukovec,	"
3. Čech Albert, Gemer, V.-Revúca,	"
4. Chotváš Julaj, Gemer, Mokrú-Lúka,	"
5. Fábry Ján, Novohrad, Suché-Brezovo,	"
6. Francisci Miloslav, Bihar, Debrecín,	"
7. Galaj Bohumil, Gemer, Ratková,	"
8. Jurenka Eduard, Nitra, Brezová,	"
9. Kútny Andrej, Zvolen, Lubietová,	"
10. Lehotský Emmanuel, Liptov, Trnovec,	"

11. Lehotský Imro, Liptov, Král-Lehota,	Ev. A. V.
12. Marušiak Petor, Liptov, Hybbe,	"
13. Obrcian Ján, Liptov, Nem.-Ľupča,	"
14. Ollíkov Julaj, V.-Hont, Pukanec,	"
15. Orfanides Ľudovít, Liptov, Hybbe,	"
16. Rohoň Branislav, Báčka, Hložany,	"
17. Šole Adam, Liptov, Nem.-Ľupča,	"
18. Vaclavek Jozef, Česko, Krasnice,	Ev. H. V.
19. Zimány Alexander, Liptov, Hybbe,	Ev. A. V.

TRIEDA V.

1. Abaffy Mikuláš, Torontal, Slov. Aradác,	Ev. A. V.
2. Augustíny Gustáv, Liptov, Sv. Mikuláš,	"
3. Barbierik Týtus, Liptov, V.-Boca,	"
4. Bodický Michal, Novohrad, Vereš,	"
5. Gál Ľudovít, Gemer, Tisovec,	"
6. Grébl Pavel, V.-Hont, Hodruša,	"
7. Járossy Pavel, Torontal, Slov. Aradác,	"
8. Kmeč Matej, Liptov, Malý-Bobrovec,	"
9. Kordoš Dániel, Liptov, Magurka,	"
10. * Kostolný Martin, Nitra, Brezová,	"
11. * Kováč Andrej, Gemer, Lukovište,	"
12. Maliák Jozef, Gemer, V.-Revúca,	"
13. Budzík Ján, Liptov, Teplička,	" vystál.
14. Pepích Adolf, Zvolen, Ľubietová,	"
15. * Roháč Michal, Gemer, Kameňany,	"
16. Rumann Aurél, Liptov, Kokava,	"
17. Šimánč Jozef, Česko, Krupa,	Ev. H. V. vystál.
18. Šimon Karol, Liptov, Sv. Mikuláš,	Ev. A. V.
19. Tacheči Čeněk, Česko, Dušník,	Ev. H. V. vystál.
20. Tomášik Sámuel, Gemer, Chyžno,	Ev. A. V.
21. * Traeger Jozef, Liptov, N.-Boca,	"
22. Valášek Ján, Nitra, Myjava,	"
23. Zatroch Gustáv, Gemer, V.-Revúca,	"
24. Zoch Stanislav, Orava, Jasenová,	"

TRIEDA VI.

1. Adamec Jozef, Česko, Dvakačovice,	Ev. H. V.
2. Blázkovič Miliduch, V.-Hont, Drieňovo,	Ev. A. V.
3. Bzduch Tomáš, Nitra, Brezová,	"
4. Čech Koloman, Gemer, V.-Revúca,	"
5. Černý Jozef, Česko, Ruda,	"
6. Hankys Albert, Spiš, Poprad,	" vystál.
7. * Hul'uk Ján, Gemer, Rima-Brezovo,	"

8. Ján Benedikt, Gemer, Kameňany,	Ev. A. V.
9. * Kordoš Andrej, Liptov, Magurka,	„
10. * Kováč Pavel, Gemer, Hačava,	„
11. * Kučera Pavel, Turiec, Malá-Vieska,	„
12. * Kyčka Bohuslav, Gemer, Kokava,	„
13. Kynčl Ján, Česko, Lehota-Výchová,	„
14. Lichard Milan, Nitra, Skalica,	„
15. Migalec Pavel, Gemer, Hnúšťa,	„
16. Smetánka Anton, Česko, Vorel,	Ev. H. V.
17. Šantrůček Jozef, Česko, Libenice,	„
18. * Škultety Jozef, Gemer, Kameňany,	Ev. A. V.
19. Valášek Pavel, Nitra, Myjava,	„
20. Vyskočil Jozef, Česko, Bližňovice,	Ev. H. V.
21. Vítěz Ludovít, Novohrad, České-Brezovo,	Ev. A. V.
22. * Vraný Václav, Česko, Chvaletič	Ev. H. V.
23. * Ziman Gustáv, Gemer, Rákoš,	Ev. A. V.
24. Zoch Pavel, Orava, Jasenová,	„
25. Zvara Ján, Gemer, Tisovec,	„

TRIEDA VII.

1. Bella Miloš, Liptov, Sv. Mikuláš,	Ev. A. V.
2. Beniač Ján, Liptov, Nem.-Ľupča,	„
3. Ďalak Ján, Liptov, Hybba,	„
4. Harmann Karol, Liptov, Kokava,	„
5. Homola Julaj, Gemer, V. Revúca	„
6. * Huságh Adolf, Prešporok, Modra,	„
7. KRAFTA Ferdinand, Česko, Praha,	Ev. H. V.
8. Kramár Miloš, Turiec, Sv. Martin,	Ev. A. V.
9. Kupček Sámuel, Zvolen, Brezno,	„
10. Kutlík Sámuel, Čanád, Pitvaroš,	„
11. Laciak, Miloš, Novohrad, Ozdín,	„
12. * Langhoffer Bohumil, Nitra, Nové-Mesto,	„
13. Lehotský Gustáv, Liptov, Trnovec,	„
14. Medvecký Alexander, Zvolen, Slatiná,	„
15. Mikuščák-KPč Štefan, Nitra, Myjava,	„
16. Roháček Michal, Nitra, Stará-Turá,	„
18. * Salva Karol, Liptov, Sielnica,	„ vystál.
18. Vrchovský Alexander, Nitra, Skalica,	„

TRIEDA VIII.

1. Bodický Sámuel, Novohrad, Vereš,	Ev. A. V.
2. Brayatoris Cyrill, Zvolen, Chrochoľ,	„
3. Císař Ferdinand, Česko, Lečice,	Ev. H. V.
4. Čipka Štefan, Zvolen, Brezno,	Ev. A. V.

5. Dvorák František, Česko, ze Sán,	Ev. H. V.
6. Hurban Vladymír, Nitra, Brezová,	Ev. A. V.
7. * Kollény Jozef, Báčka, Kulpín	„
8. * Kováč Gustáv, Gemer, Valkovo,	„
9. Králik Pavel, Nitra, Krajné,	„
10. Lichard Dušan, Nitra, Skalice,	„
11. Mudroch Pavel, Prešporok, Pezínok,	„
12. Novák Bohumil, Česko, Nová-Huta,	rim. katol.
13. Straka Ján, Nitra, Vrbovce,	Ev. A. V.
14. Šetiňa Ján, Gemer, Tisovec,	„

Poznam. * Poznačení učili sa aj v Semenisku.

X.

Didactrum a Štipendium.

Uzavretím patronátskeho Conventu dňa 22-ho Júnia 1868. ustálené je didactrum vo vyššom gymn. na 15, v nižšom na 10 zl. r. č. Roku 1867 $\frac{1}{2}$ odpustilo sa didactrum: S. Kupčok-ovi zo VI. Jánovi Fábry-mu z VIII. Jánovi Štepitovi z V. tr. cele, Stan. Zochovi zo IV. Jánovi Bráďňanovi a And. Meškovi z I. tr. z polovice.

Na tenže rok pri verejnej zkúške na odmenu pilnosti udelené sú knihy: z daru Osv. p. J. Francisci-ho: P. Pálkovi z II. a And. Meškovi z I. „Zlatnica“; Frid. Medzihradskému z III. „Podmanínovci“; M. Abaffy-mu zo IV. a K. Boorovi z III. „Pravda preda zviřazí“; P. Valášekovi z V. a S. Kupčokovi zo VI. „Svätomartiniáda“; z daru Dost p. M. M. Hodžu: M. Rohaček zo VI. Dušan Lichard zo VII. a Fr. Dvořák zo VII. „Dobruo slovo a Vetín o slovenčine.“

Pri gymnastickej zkúške dostali: Michal Kollár a Kor. Hlaváč zo VI. Ján Strako z VII. po 1 zl.

Róth-Telekyovské štipendium obdržali na tento rok: Pavel Králik z VIII. a Gustáv Lehotský zo VII. spolu 84 zl.

V Liptovskom štipendiume súčasťnení sú: And. Bella a J. Ďalak zo VII. po 7, T. Barbierik a M. Kmeř z V. po 6, G. Augustíny z V. 5 zl. 50 kr., A. Šolc zo IV, Mat. Chrapštiak z III. a M. Klimo z II. po 4 zl., spolu 43 zl. 50 kr.

Tu et. obecenstvu na vedomie dávame i tú radostnú veř, ktorú nám sdelil dvojct. p. A. H. Krčméry, neunavený jednatel nášho gymnasia, že: „za príkladom priateľov V.-Revúckeho gymnasia a mládeže v Liptove, zakladá sa i vo Zvolenskom Senioráte podobné štipendium pre chudobných mladoňov na tomže gymnasium študujúcich zo Zvolenského Senioratu. Základina táto, složená v sporiteľni B. Bystrickej, dosiahla už summu 85 zl. 10 kr. r. č. Prvé štipendium udelí sa roku školského 187 $\frac{1}{2}$. Nebude veľké, no! aspon

koľko toľko, kým P. Boh viacej požehná.“ -- Požehnaj, ó Bože, požehnaj! a ráč to dať, aby sme takýto potešiteľný chýr čím skorej aj z iných strán zvestovať mohli.

Na odmenu pri verejnej zkuške za najkrajšiu botanickú sbierku i toho roku darovali: pl. t. p. Št. Koren 3 a J. Kv. Holub 2 zl. r. č.

Tak aj pl. t. p. P. Gyürky preukázal zase dobrodenie chudobným žiakom, darovaním hodnej zásoby papiera.

X I.

A l u m n i a.

A.) Prijmy.

1.) ZO SUPPLIKACIE:

Zo Spíša, Šáriša, Zemplina, Abauju, Sabolču,

	zl.	kr.
Biharu	119	21½
Z Dolnej-Zeme	93	26½
Z Nitry, Prešporoku	98	50½
Z Gemera, Malo-Hontu	101	61½
Zo Zvolena	79	62
Z Liptova	71	10
Z Oravy, Turca, Trenčína	70	33
Z Veľko-Hontu, Tekova	48	78
Z Novohradu	15	33
Z Peši-Budína	41	1
Súčet	768	781½

2.) JINÉ OBETE V PENIAZOCH A V PRÍRODINÁCH.

	zl.	kr.
Mesto Stará-Turá	60	
Sbierka v Tisovci: pl. t. p. Juraj Daxner: brindeze 75 f.=15 zl. zemiakov 10 štvr.=4 zl. pšenice 2 štvr.=3 zl. 50 kr. hrachu 1 štvr.=1 zl. 50 kr. Istý Dobrodinec 2 štvr. žita=2 zl. 60 kr. 2 štvr. hrachu=2 zl. 40 kr. Dobre Známa slaniny 8 f.=2 zl. 80 kr. p. Daniel Lojko 1 zl. 3 štvr. zemiakov=1 zl. 20 kr. p. Doktor Ulman 3 zl. p. Jan Zajac 3 štvr. ze- miakov=1 zl. 20 kr. 12 hol. octu=48 kr. p. Jan Zvara 4 štv. zemiakov=1 zl. 60 kr. p. Jan Struhár 1 štv. zem.=40 kr. p. Samuel Antalík 1 štv. bôbu=1 zl. 75 kr. p. Gašpar Dianiška 1 štv. žita=1 zl. 30. p. Jan Ambrózy 1 merku		
Súčet	828	781½

Strana prenesená

828 78¹/₂

hrachu=30 kr. p. Michal Križka 1 štv. zem.=40 kr. p. Jan Chrapan 1 štv. zem.=40 kr. p. Breška 1 štv. zem.=40 kr. p. Pavel Hudec 1 štv. zem.=40 kr. p. Andrej Kundrát 1 štv. zem.=4 kr. p. Imro Manica 1 štv. zem.=40 kr. p. Paster 1 štv. zem.=40 kr. p. Heine 1 zl. p. Dianiška nižný 1 štv. zem.=40 kr. p. Zuzana Čech 1 štv. zem.=40 kr. p. Medzibrodsky 3 štv. zem.=1 zl. 20 kr. p. Štefan Dianiška 4 štv. zem.=1 zl. 60 kr. 3 merky krúpy=1 zl. 80 kr. p. Fer. Kuchta 2 štv. zem.=80 kr. p. Pavel Čepík 2 štv. zem.=80 kr. p. Pavel Hanes 2 štv. zem.=80 kr. 1 merku hrachu=30 kr. p. Jan Čipka 1 štv. zem.=40 kr. p. Gašpar Kicsiny 1 štv. zem.=40 kr. 1 merku hrachu=30 kr. p. Jan Rosiar 2 štv. žita=2 zl. 60 kr. p. Anton Čipka 2 štv. zem.=80 kr. p. Jozef Hudec 1 štv. zem.=40 kr. 1 merku hrachu=30 kr. p. Štefan Krankúš 1 mer. hrachu=30 kr. p. Štefan Krankúš 1 mer. hrachu=30 kr. pani Juliana Kuchta 2 štv. zem.=80 kr. pán Ján Kuchta 1 štv. zem.=40 kr. p. Hudec Baláš 1 štv. zem.=40 kr. p. Hudec Samuel 1 štv. zem.=40 kr. p. Juraj Čipka 1 štv. zem.=40 kr. p. Lopejský Karol 1 štv. zem.=40 kr. p. Jozef Ambrozy 1 zl. p. Samuel Krankus 1 štv. žita—1 zl. 30 kr. Doktor Hermann 3 zl. Tisoveca petrušky za 30 kr. spolu v cene .

Sbierka vo V.-Revúci; Vzneš. Cirkev ev. 10 zl. p. Vdova Homolová 2 štv. zem.=80 kr. p. Nandrassyčka 1 štv. cibule =1 zl. p. Franciscička 15 hol. mlieka=90 kr. p. Matej Nandrassy 1 zl. p. Jozef Ormis 1 štv. zem.=40 kr. p. Andrej Šranko 1 štv. zem.=40 kr. p. Štitnický 1 štv. zem.=40 kr. p. Lovesányi 1 zl. p. Ján Šranko 20 kr. p. Juraj Dvoraček 30 kr. p. David Hánkis 20 kr. p. Samuel Barto 50 kr. p. Kristof Viest 40 kr. p. Jan Čech 1 štv. zem.=40 kr. p. Martin Frandl 1 štv. zem.=40 kr. pani Katharina Gajan 1 štv. zem.=40 kr. p. Michal Antalík 1 polštv. zem.=20 kr. p. Jan Tomes 1 polštv. zem.=20 kr. p. Michal Gajdoš 1 štv. zem.=40 kr. p. Andrej Kováč 1 štv. zem.=40 kr. p. Daniel Antalík 1 polštv. zem.=20 kr. pani Juditha Sutoris 1 polštv. zem.=20 kr. p. Zuzana Antalík 1 štv. zem.=40 kr. pán Daniel Pelech 2 štv. zem.—80 kr. p. Andrej Viest krémár 2 štv. zem.=80 kr. p. Andrej Franc 2 štv. zem.=80 kr. p. Andrej Viest 50 kr. p. Martin Šturman 40 kr. p. Jan Gál 1 štv. zem.=40 kr. p. Julius Reisz 1 zl. p. Martin Čech starší 1 štv. zem.=40

69 93

Strana prenesená

898 71 $\frac{1}{2}$

kr. p. Ján Král slošiar 20 kr. p. Ľudvik Čech 50 kr. p. Ľudvik Reisz 1 zl. p. Sámuel Hlaváč 1 zl. p. Andrej Toth 1 zl. 4 štv. zem.=1 zl. 60 kr. p. Karol Štefančok 2 zl. 2 štv. zem.=80 kr. p. Martin Antalík 50 kr. p. Andrej Viest, senátor 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Viest starší, mäsiar 2 zl. p. Doktor Marcel 50 kr. p. Jan Francisci 2 zl. p. Martin Štefančok 1 zl. p. Jön Zatroch 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Šturman 1 zl. pani Zuzana Šalay 1 štv. zem.=40 kr. p. Antal Mariányi 50 kr. p. Karol Jankovič 50 kr. p. Arvay 30 kr. p. Tribus 1 zl. p. Szepessy 50 kr. p. Jozef Arvay 50 kr. pani Karolína Koren 50 kr. pani Maria Zavadský 40 kr. p. Jan Šesták 2 štv. zem.=80 kr. p. Török 40 kr. p. Pepích 1 zl. p. Martin Hruška 3 štv. zem.=1 zl. 20 kr. p. Jan Koren 1 súdok úhoriek=1 zl. 50 kr. . . .

Sbierka v Ratkovej: t. pl. p. Daniel Gallay 2 štv. žita=2 zl. 60 kr. za zemiaky 1 zl. 80 kr. p. Sámuel Černok 2 zl. p. Andrej Král ml. za zemiaky 1 zl. 80 kr. p. Andrej Ledník 1 štv. zem.=40 kr. p. Andrej Gallay 1 štv. zem.=40 kr. a a 40 kr. p. Andrej Bánik 1 zl. p. Jozef Ballo 1 štv. žita 1 zl. 30 kr. p. Jan Polomec 20 kr. p. Daniel Faluba 1 štv. zem.=40 kr. p. Daniel Kováč 1 štv. žita=1 zl. 60 kr. 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Klíncko 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Faluba 1 zl. 2 štv. zem.=80 kr. p. Andrej Čipka 2 štv. zem.=80 kr. p. August Šulek 1 štv. žita=1 zl. 30 kr. 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Gallo 1 polštv. žita=65 kr. 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Fakla 40 kr. p. Andrej Bánik 40 =kr. p. Jan Gallay 1 zl. p. Sámuel Novák 1 merku zem.=10 kr. p. Jan Haluška 1 merku zem.=10 kr. p. Daniel Beráč 1 polštv. zem.=20 kr. p. Jozef Piscatoris 4 štv. zem.=1 zl. 60 kr. p. Ľudvik Libay 40 kr. p. Daniel Daniš 1 zl. p. Jan Havran 1 polštv. zem.=20 kr. p. Andrej Obediar 20 kr. p. Anna Palic 1 polštv. zem.=20 kr. p. Emilia Fakla 1 polštv. zem.=20 kr. p. Andrej Gallay 2 hol. strovy=8 kr. p. Andrej Ferency 4 hol. strovy=16 kr. p. Andrej Ferency ml. 1 polštv. zem.=20 kr. p. Daniel Skaloš 3 hol. strovy=12 kr. p. Martin Dobis 40 kr. Andrej Beláni 1 polštv. zem.=20 kr. Pavel Lašan 10 kr. p. Král 1 štv. zem.=40 kr. p. Gall 40 kr. p. Imro Majoros 40 kr. p. Jan Bradovka 1 polštv. zem.=20 kr. p. Daniel Drevenák 1 štv. zem.=40 kr. p. Andrej Hodejovský 20 kr. p. Martin Klíncko 2 štv. zem.=80 kr. p. Juraj Sívák 1 štv. zem.=40 kr. p.

52

Strana prenesená

Martin Daniš star. 1 štv. zem.=40 kr. Slovutná Cecha kraj-
čirska 30 kr. p. Prekopa 50 kr. p. Andrej Čipka 1 polštv.
žita=65 kr. 1 polštv. zem.=20 kr. p. Adam Zbell 1 štv.
zem.=40 kr. p. Andrej Hrvol 1 polštv. žita=65 kr. 1 polštv.
zem.=20 kr. p. Gustáv Schmidt 1 štv. žita=1 zl. 30 kr.
Slov. Cecha ševcovská 40 kr. p. Sámuel Piscatoris 50 kr.
p. Andrej Lašan 15 kr. Slov. Cecha Kožiarska 50 kr. . . .

Z. Repišť 1 štv. strovy=1 zl. 1 štv. zem.=40 kr. a 14 kr. . .

Sbierka v Klenovci: t. pl. pani Karolina Kubání 2 štv. zem.=80
kr. pani Katharina Kyčka 2 štv. zem.=80 kr. 1 polštv.
žita=65 kr. pán Pavel Hivnák 2 štv. zem.=80 kr. 1 štv.
žita=1 zl. 30 kr. p. Martin Albini 2 zl. p. Andrej Moncol
1 zl. N. N. 30 kr. p. Jan Eštok 50 kr. p. Pavel Reguly 1
p. Jan Moravčík 2 zl. p. Pavel Láska 1 štv. zem.=40 kr.
p. Andrej Mancol 40 kr. p. Andrej Betíz 10 kr. p. Pavel
Balciar 30 kr. p. Juraj Struhárik 20 kr. p. Lazár Steiner
10 kr. p. Pavel Figuly 20 kr. X. Y. Z. 20 kr. p. Andrej
Figuly 20 kr. p. Andrej Múka 1 štv. zem.=40 kr. p. Jan
Antal 20 kr. p. Sámuel Matoš 20 kr. p. Leopold Kohn 50
kr. p. Dávid Klein 20 kr. p. Michal Bobrovský 10 kr. p.
Andrej Cimer 50 kr. p. Jan Balciar 20 kr. p. Andrej An-
tal 10 kr. p. Andrej Antal 1 polštv. zem.=20 kr. p. Michal
Brndiar 1 štv. zem.=40 kr. p. Pavel Brndiar 20 kr. p. Ján
Mináč 1 polštv. zem.=20 kr. a 20 kr. p. Andrej Struhárik
40 kr. p. Andrej Textoris 5 kr. p. Pavel Figuly 10 kr. p.
Martin Ostríc 10 kr. p. Pavel Parobek 1 polštv. zem.=20
kr. a 30 kr. p. Jan Zurík 1 polštv. zem.=20 kr. p. Jan
Benco 10 kr. p. Juraj Hruška 1 polštv. zem.=20 kr. a 10
kr. p. Jan Figuly 10 kr. pani Mária Lichanec 1 polštv. zem.
=20 kr. p. Jan Textoris 10 kr. p. Martin Mudroň 10 kr. p.
Andrej Mináč 10 kr. N. N. 40 kr. p. Jan Benco 5 kr. p.
Martin Moncol 1 štv. zem.=40 kr. p. Martin Vančík 2 kr.
p. Gregor Vančík 2 hol. strovy=6 kr. p. Pavel Hruška 10
kr. p. Michal Láska 1 mer. zem.=kr. p. Jan Mangol 2 štv.
zem.=80 kr. p. Michal Lichanec 1 polštv. zem.=20 kr. p.
Michal Király 1 štv. zem.=40 kr. p. Jan Parobek 1 štv.
zem.=40 kr. p. Jan Moncol 1 štv. zem.=40 kr. p. Andrej
Brndiar 1 polštv. žita=65 kr. p. Martin Bálint 50 kr. p.
Matej Barto 10 kr. p. Peter Zachar 10 kr. p. Jan Ulický
10 kr. p. Pavel Bálint 10 kr. p. Michal Butop 50 kr. p.
Pavel Štefánik 12 kr. p. Martin Láska 10 kr. p. Pavel

37 96

1 54

	zl.	kr.
Strana prenesená	990	21 $\frac{1}{2}$
Vančík 6 kr. p. Andrej Antalík 10 kr. p. Jan Bobrovský jednu holbu strovy=4 kr. p. Michal Kochan 1 hol. strovy =4 kr.	25	01
Sbierka v Kämeňanoch: t. pl. p. Karol Bradofka 1 zl. a 2 štv. zem.=80 kr. Vzneš. Cirkv v Kämeňanoch 1 zl. p. Ján Jerem 1 zl. a 2 štv. zem.=80 kr. p. Jan Gotso 2 štv. žita =2 zl. 60 kr. p. Matej Chotváš 10 kr. Slovutná Obec Kämeňany 4 štv. pšenice=7 zl. p. Matej Nandrassy 40 kr. p. Andrej Orosz 1 štv. žita=1 zl. 30 kr. p. Leopold Csech 1. štv. žita=1 zl. 30 kr. 1 štv. zem. 40 kr. pani Zuzana Antóny 20 kr. p. Matej Beňo 1 štv. zem.=40 kr. p. Jan Daniel 10 kr. p. Janko Mihály 10 kr. J. J. 10 kr. p. Juraj Blaho 10 kr. p. Andrej Nandrassy 1 polštv. zem. =20 kr. p. Jozef 20 kr. p. Michal Bakulíny 1 zl.	20	10
Sbierka v Rybníku: Vzneš. Cirkv Rybnícka 1 zl. 30 kr. Jednotliveci sôsypali 2 $\frac{1}{2}$ štv. rozličnej strovy=4 zl. 50 kr. Martin Konček 4 štv. zem.=1 zl. 60 kr.	7	19
Z Brezna poslali 2 $\frac{1}{2}$ štv. hrachu=4 zl.	1	50
Blahor. Pani Ema Jušt z Hor. Lehoty 1 štv. hrachu =1 zl. 50 kr.	1	50
Sbierka v Rákoši: 4 štv. zem.=1 zl. 60 kr. 3 $\frac{1}{2}$ štv. žita =4 zl. 55 kr.	6	15
Sbierka vo Ferdinandsbergu: 2 zl.	2	
Dvojct. p. Pavel Dobšínský v Širku 4 štv. zem.=1 zl. 60 kr.	1	60
Dvojct. p. Sámuel Mikler v Nagy-Károlyi 2 zl.	2	
Blahor. p. Juraj Bánik vo Zvolene: 2 zl.	2	
Pokladnika chudobných Obec Drienčany 1 zl.	1	
Sbierka v Cirkvi Drienčanskej 1 zl. 20 kr.	1	20
Urodz. p. Juraj Daxner na benefieium pečeňu 5 zl.	5	
Blahor. p. Matej Naudrássy a p. Kožuch na benefieium halušky a pečeňu=10 zl.	10	—
Súčet	1079	67
3.) Chovanci, ktorých počet behom školského roku 139 obnášal, platili:		
61 po 30 zl. — 5 po 28 zl. — 1 po 27 zl. — 13 po 25 zl. — 1 po 22 zl. — 2 po 21 zl. — 20 po 20 zl. — 2 po 18 zl. — 2 po 16 zl. — 14 po 15 zl. — 1 po 12 zl. 50 kr. — 7 po 10 zl. — 2 po 8 zl. spolu	316	250
8 boli bezplatci.		
Prijemy spolu	1211	67 $\frac{1}{2}$
B.) Výdavky celoročné	114	126

Sypáreň alumnická.

Na tento čas stojí pod ochotnou a vernou správou pána Dániela Pelecha, úda výboru mestského, a zriastla na 178 kyl.

XII.

P a m ä t i.

Dľa časového poriadku prichodí nám tu poznačiť na pamiatku najskorej mená tých žiakov našich, ktorí po odbavenej VIII. triede, dňa 22 Júnja 1868 na prvom tomto slov. ev. gymnasiume prví zkušku dospelosti složili, a síce tak, že dosvedčiac sa byť k vyšším štúdiám náležite pripravenými, tým aj češí a dobré meno ústavu tohoto ohradili. Sú to drieční mladíci: Koloman Banšell, Pavel Beblávý, Ľudevít Čulík, Ján Fábry, Venceslav Hrozný, Štefan Hrušovský a Juraj Kmeč.

Dňa 1 Sept. shromaždení v chráme Božom a posilnení vrúcim spevom a modlitbou, — nastúpili sme beh nového školského roku.

Dňa 23 Sept. v zasadnutí gymnasiálneho spravujúceho Výboru, na miesto Host. G. Šmidta, ktorý od štyr rokov na gymnásiume tomto jako pomocný učbár s prospechom pracoval, teraz ale povolanie za učiteľa do cirkve Ratkovskej prijal, jednohlasne zvolený je za pomocného učbára Karol Viest, kandidát bohoslovía.

Dňa 19 Dec. a 20 Marca, po skrúšenej príprave, svätili sme svätú večeru Kristovu.

Od 25- do 30 Jan. držané boly polročné censúry.

Dňa 14 Apr. vedecký výlet so IV. a VIII. tr. do železodielny na Chyžňanvode a 5 Júnja na Kohút pod vedením Dr. J. B. Zoch-a, 8- a 29 Mája na Muráňsky zámok pod vedením J. K. Holub-a.

Dňa 19 Mája gymnasiálna májová zábava.

Od 31 Mája do 4 Júnja písomné práce ku zkuške dospelosti.

Od 14- do 19 Júnja censúry z druhého polroka.

Dňa 21 Júnja ráno od 9-tej zasadnutie gymn. Výboru; po poludní od 2-hej zkuška seminaristov v chrámovej hudbe; za tým vo dvore vyššieho gymn. sbor spevácky, gymnastika a hudobný sbor striedave.

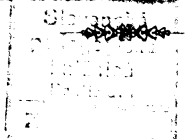
Dňa 22 Júnja ráno od 8 Verejná zkuška; po poludní od 3 Konvent patronátsky.

Dňa 23 a 24 Júnja pod predsedníctvom Velebn. P. Nathan. Hoznek-a, Consenióra, jako superintendentionálneho povereníka, ústná zkuška 12 maturantov.

XIII.

O z n a m.

Nový školský rok otvorí sa s 1-vým Septembrom.

27-4407